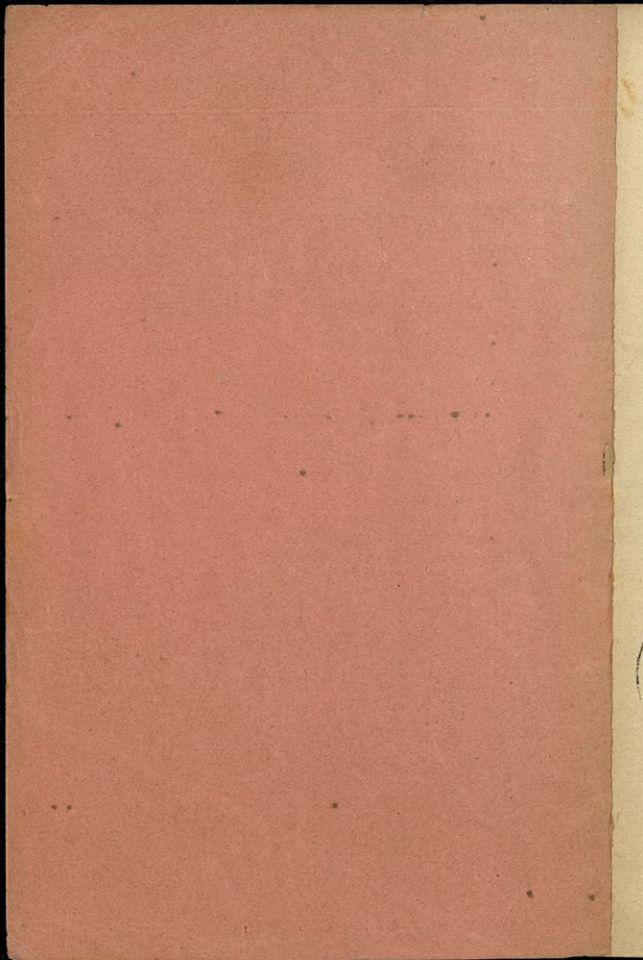

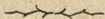
35210, VII, B, g, 22,

$\frac{54}{95}$

Puščavnikov zvonček.

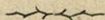
Komična opera v treh dejanjih.

Spisala Lockroy in Cormon. Uglasbil Aimé Maillart.

Poslovenil

E. G a n g l.

Izdalo in založilo

Dramatično društvo v Ljubljani.

V LJUBLJANI.

Tisek J. Blaznika naslednikov.

1895.

Osebe:

Thibaut, bogat posestnik	Tenor.
Georgette, njega žena	Sopran.
Belamy, dragonski podčastnik	Bariton.
Sylvain, véliki hlapec pri Thibautu	Tenor.
Roza Friquet, ubožna kmetica	Sopran.
Propovednik	Bas.
Dragonski poročnik.	
Dragonec.	

Dragonci. Kmetje. Kmetice.

Dejanje se vrší v neki francoski pogorski vasi blizu savojske
meje leta 1704., koncem sevenske vojske.

Prvo dejanje.

Dvorišče zaprto z leseno ograjo. Na desni kolarnica, ki se naslanja na Thibautovo stanovanje. Na levi star golobujak s pripravnimi vrati. V ozadji ozka dolina, katera se vije v pogorje, ob obeh straneh koč.

Prvi prizor.

Georgette. Kmetice (nektere stojé, druge sedé. Odhajajo v hišo, zopet se vračajo in nalagajo v košarice razno jušno sadje. Georgette hodi med njimi, nadzoruje delo in ukazuje.)

Št. 1. Introdukcija.

Zbor.

Pridno roké naše z drevesa
Sad trgajo sladák,
Da so ga v dar dala nebesa,
Vsaka to zna in vsak,
Delo in trud naših je rok
Plačal tako dobri nam Bog.

Georgette.

V mesteci možjé so naši,
Ker semèn je danes tam,
Ko se vrnejo, darove
Prinesó v veselje nam.

Zbor.

Napredúj delo zdaj.

Georgette.

Ko na večer mož se vrne,
Bolj prijazen bo — to znaj.

Zbor.

Napredúj delo zdaj,
Mož skončano zrè naj!

(Po petji namigne Georgette ženam, da naj stopijo k nji in nekoliko odpočijejo. Žene odložé košarice in se razvrsté v različne skupine.)

Mlada žena.

Gospá Thibaut, zapojte nam káko pesem.

Georgette.

Pokrajinska pesem.

Blaž je bil srčán
Na morjé pozván,
Ker je služil domovini.
Z Bogom, Minka ti,
Záte mi gorí
Ljubav v srčni globočini!

Ker je že takó
 Prišlo, naj ti bo
 Moj poljub v slovó.
 Dragec, reče s solzámi,
 Pojdi le miren v svet,
 Náte bom jaz čakala,
 Doklèr razpnè se cvet.

Zbor.

To je bol, to je slaj,
 Zemski raj!

Georgette.

Silna moč vetrov
 V tèmo je valov
 Ladjo z ljubim potopila.
 Mine leto dnij,
 Minka govóri:
 Blaža več ne bom dobila.
 Peter pride v vas,
 Prime je ob pas,
 Lic ji poljublja kras,
 Kar se je prej godilo —
 Kdo bi mislil na to?
 Popje se je razpelo,
 Dá v zakon mu rokó.

Zbor.

To je bol, to je slaj,
 Zemski raj!

(Poprimejo zopet košarice in delajo kakor poprej.)

Pridno roké naše z drevesa,
 Sad trgajo sladák,
 Da so ga v dar —

(V dalji se hipoma začuje trombin glas. Vse umolknejo.)

Georgette.

O, čuj, o, čuj ta trombin glas!
 Tam z brega sem se oglašá,
 Odmev pa glas raznaša.

Zbor (v strahu.)

O, Bog, moj Bog, dragonci prišli so.
 V skrbéh in stráhu vsa drhtim,
 Zase in móža se bojin.

Drugi prizor.

Thibaut (priteče z upalim obrazom, ves je upehan.) **Prejšnje.**

Thibaut.

Brž poskrijte se,
 Ker vojakov četa
 K vam, žené, dekleta,
 V teku naglem spè.

Zbor.

Kaj, vojaki so tu?

Thibaut.

Čujte! Jaz sem šel po stezi,
 Posla nisem nič imel,

Pa sem lepó denarce štel.
 Na okrog potem ozrèm se,
 Kaj zapazi pôgled moj?
 O, Bog — vojakov silni roj!
 Strah me je prevzel,
 Da sem teči jel —
 Kaj li bi začel,
 Ko bi kdo me vjel?

Zbor.

Čuj, o, čuj!

(Glas se vedno bližje čuje; natanko se razloči vojaška koračnica. Žene so v največjem strahu.)

Thibaut. Bežite v župnišče! — Ti, žena, pojdi v golobjak! Dokler so dragonci tu, ne smeš se niti ganiti!

(Žene gređó vse na jedno stran ter se sujejo in rinejo med seboj. Thibaut zaprè Georgette v golobjak. Toliko da zbeži v hišo, pokažejo se dragonci v ozadji in stopijo na dvorišče.)

Tretji prizor.

Belamy. Dragonci.

Zbor.

V vasici tej počili bomo,
 Širi svet je naša last!
 Okusna jed in dobro vino —
 Sedaj pač dragoncu bo v slast.

Belamy.

Ko v stan dragonec privihrá,
 Povpraša on: Kdo mi kaj dá?
 Predno záse kaj dobí,
 On konja si s potrebnim oskrbí.
 Konjiček, konjiček,
 Ki mene si nosil, utrujen si zdaj,
 Konjiček, konjiček,
 Nahrani se le, potlej pojdi v kraj,
 Ker jutri te spet
 Zajašem, da me nesel boš v svet.
 Pešču pa res bedno je žitje!
 Miruje on, kamor prispè.
 Toda dragoncu pôkoj je tuj,
 Njegova skrb konj vedno je.
 On ga odsedlá,
 Čisti in ravná,
 Potlej šele dé:
 Zdaj je čas zaté!
 Takó živí, to védi vsak,
 Kdor je kot mi konjik-vojak.

Zbor.

Konjiček, konjiček,
 Ki mene si nosil i. t. d.

Belamy.

Sodrugí, čul sem, da ta kraj
 Dobro vino le je rodil —
 Ko se zopet vrnete semkaj,

Vam bom najboljšega nalil.
 Na delo zdaj velí ukaz,
 Vince pil bom med tem
 Na zdravje kralju jaz.

Zbor.

V vasici tej počili bomo,
 Širi svet je naša last!
 Okusna jed in dobro vino —
 Sedaj pač dragoncu bo v slast!

(Odidejo od vseh strani v vas.)

Četrty prizor.

Belamy. (Pozneje) **Thibaut.**

Belamy. Ali je vsa vas izmrla? Še človeške sence nisem videl. (Trka na Thibautova vrata.) Hola, he, vstanite, kmetje, vzbudite se!

Thibaut (pride iz hiše.) Koga kličete, gospod častnik?

Belamy. Vas ali pa koga drugega, to mi je vse jednako. Nekdo bi moral biti vedno pri rokah.

Thibaut. Hvala!

Belamy. Takó se držite kakor sodec za sodno mizo — to mi ugaja! Lepa hiša — to mi ugaja! Kaže se, da vlada tukaj blagostanje — to mi ugaja! Vse mi ugaja! Zatorej se bodem tu kár udomačil, če mi bodete dali jesti: jaz dam kruha, vi mesá. Za drugo pa tudi vi skrbite!

Thibaut. Hvala!

Belamy. Imate kaj jedil?

Thibaut. Dà, záse.

Belamy. Dobro: to bo moje. Vina ?

Thibaut. Záse.

Belamy. To bo tudi moje! Posteljo ?

Thibaut. Svojo.

Belamy. Tudi moja.

Thibaut. No, prosim, ali še česa želite, gospod brigadir ?

Belamy. Za sedaj ne! (Stopi za korak proti hiši.) Ah, še neka malenkost. Ali ste oženjeni ?

Thibaut (oponašaje.) I, seveda, na to bi skoro pozabili. Jaz sem bil.

Belamy. Torej vdovec ?

Thibaut. Hvala Bogu — ali bolje: Bogu bodi po-
toženo!

Belamy. In nimate nič upanja ?

Thibaut. Prav toliko kakor vi. V tem letu so vse žene pomrle — epidemija je tod razsajala.

Belamy. Vse žene ?

Thibaut. Niti jedna ni ostala.

Belamy. Vas samih vdovcev! Kakó to dokažete ?

Thibaut. No, ako se kje taka bolezen vgnezdi, na primer med živino, potem pa — saj je še drug vzrok.

Belamy. In ta je ?

Thibaut. Dokler je razsajal boj njega veličanstva kralja Ludvika XIV. z reformiranci v Sevenih, ni tu nihče po ženah povpraševal. Ko so pa Vilarski dragonci Kamisade iz dežele izpodili in jih sedaj zasledujejo, mislilo se je splošno, da se je katera ženska v našem pogorju skrila. Nihče ni trdil, da bodo lahko dolgo skrite, in res: vi ste prišli, da jih izvohate. In kmetje so sklepali in ukre-

pali in naposled so dejali, da ni niti od te niti od óne strani nič dobrega pričakovati. In vsak, kdor je imel še ženo ali hčer, bil je toliko moder, da jo je poslal v Cannes ali Grasse ali Frejus ali Bog znaj kam, samó da je ne bodete dobili. Ali ste razumeli?

Belamy. Tepci!

Thibaut. Mislite? He, he! In dve milji na okrog ne najdete še ženske obleke.

Belamy. Kakó more biti človek takó prismojen. (Jezno.) Dajte mi jesti!

Thibaut. Takoj bodem pripravil.

Belamy. In vodníka.

Thibaut. Hočete stran?

Belamy. Kaj vraga pa naj tukaj začnem?

Thibaut. O, nič! Torej bodete ukazali, da se pričnè iskanje?

Belamy. Dà — toda moj poročnik je že s tem namenom v dolini ostal. No, on ima lepo stališče: nič vode, nič vina, nič jedil, nič klaje. Ali moj poročnik je Irlandovec in ne zna niti besedice našega jezika, zatorej pošilja mene, da preskrbljujem stanovanja in res poiščem —

Thibaut. Najboljša?

Belamy. Kar se po sebi umeje. Še nekaj, kmetič! Ali smo še daleč od kraja, ki se imenuje «Jama svetega Gracijana?»

Thibaut. Jedno pičlo uro. Tu gôri je pri puščavnikovini, katero précej opazite. Ali vam je ukazano, da morate tamkaj preiskati?

Belamy. Seveda. Ali nas lahko kdo tja popelje?

Thibaut. O, jaz sam vas bodem z veseljem spremil.
(Kliče.) *Sylvain!* (Nadaljuje.) Ako odrinete, bode me neizrečeno veselilo. (Kliče.) *Sylvain!*

Belamy. Do tedaj hočem malo zaspati.

Thibaut. Tu je skeden.

Belamy. Vaše postelje hočem.

Thibaut. Kar si izberete.

Belamy. Za sedaj si postelj izberem. O, to ljudstvo je strašno zabito. (Odide v Thibautovo hišo.)

Peti prizor.

Sylvain. Prejšnji.

Sylvain (zagleda odhajajočega Belamya, v strahu) Dragonci so tu?

Thibaut (ko Belamy vrata za seboj zapre). Uf, vender sem se ga rešil. (Kliče.) *Sylvain!*

Sylvain (zmedeno.) Tukaj sem, gospodar.

Thibaut. Vender! Ali si šele sedaj prišel iz Luza, kamor si rano nesel slive?

Sylvain. O, ne govorite o tem, gospodar! Zeló mi je težko in skoraj vam ne morem odgovoriti.

Thibaut. Kakó, ti ne odgovoriš? Jaz zahtevam. Čuj *Sylvain*, odkar hodiš po deželi, pravi vsak, da si marljiv, varčen in priden dečko. Če bodeš pa takó nadaljeval, kakor počenjaš zadnji čas, da ne veš ni kam moraš iti ni od kod prideš, potem si pa le drugod išči službe, to ti naprej povem. Sedaj pojdi, pa mi mulo osedlaj!

Sylvain. Takoj?

Thibaut. Kajpada, saj sem ukazal. Kakó da si v toliki zadregi?

Sylvain. Jaz sem v zadregi? — Jaz —

Thibaut. Govôri!

Sylvain. Vaše mule ni tu, nobene ni tu, jaz — jaz sem obe izgubil.

Thibaut. Kakó? Izgubil? Moji muli? Kje pa?

Sylvain. V gorovji — pri Jami svetega — (popravi) no, v gorovji. Meni še sedaj ni jasno, kakó se je to zgodilo, saj sem vender obe čvrsto privezal.

Thibaut. Da bi te zlodej! Nekdo ti je muli ukral.

Sylvain. Ukral?

Thibaut. Ali ni v gorovji nič ljudíj, ki bi imeli predolge prste? Ali ne veš, da se tod okolo cele jate begunov skrivajo?

Sylvain (záse.) Moj Bog!

Thibaut. Tem nepridipravom bodeta moji muli na begu prav dobro služili.

Sylvain. Ne, gospodar! Jaz nisem nikogar na cesti videl, ki bi živali ukral. In če bi kdo to storil, tedaj bi mi to gotovo Roza povedala, katera s svojo kozo celo gorovje prebrodi.

Thibaut. To ti pač nič ne hasne. Ali kdaj Roza Friquet komu pomaga? Ona bode pomagala, ki je najzlobnejša stvar v deželi, ki se noč in dan s svojo bodavo, malo kozo potika po gorah, ki se ji svet umika s poti, in za katero otroci kamenje mečejo, kadarkoli jo srečajo.

Sylvain. O, ne govorite takó, gospodar, saj ravno táko govorjenje jo je shudobilo. To res ni prav!

Thibaut. Res? Takó govoriš samó ti, ker si zadnjič s svojo prismojeno glavo prestregel kamen, kateri je bil

nji namenjen. Morda misliš, da ti bo zató pomagala? Ona jih bode našla! — Dà, škodo bi napravila, škodo!

Sylvain. Čujte vender!

Thibaut. Kaj?

Sylvain. Meni se zdí — tam na cesti — to je njen zvonček, dobro ga poznam — ona je!

Thibaut. In muli?

Sylvain. Tudi sta ž njo.

Thibaut. Ni mogoče, saj takó še nista nikdar tekli. Pojdi, pojdi! (Zavpije) Ah, na jedni sedí Friquet — kakor mož! Ali greš dóli! Tam je jarek. — Bode li čézenj skočila? (*Sylvainu.*) Brž téci!

Sylvain. (gré.) Že grem.

Thibaut. Ustavi se, nevrednica Friquet! Morda hočeš, da se jima noge polomijo — na, vendar je skočila z mule. Zdaj pa beží. Čakaj, čakaj, ako te dobim!

(*Thibaut* zbeží na stran, *Roza* pride iz ozadja. V roki ima brezovo šibico, s katero je muli priganjala.)

Šesti prizor

Roza.

St. 2. Arija.

Gospod, kakó sta osla ta izvrstna!
 Le brez skrbí! Privedla sem nazaj
 Prav taka vam, kot bila sta poprejšnje čase;
 Res, brza je žival osliček, vem sedaj.
 Čez goré, čez poljé
 Nesle so me nogé.

Hop, hop, krasna živalca,
 Zlata prostost naj ti dar bode moj.
 Hop, hop, preko livade
 Dvigni se zdaj in lêti z menoj!
 Živalca ponižna,
 Na tebi sedim,
 Kot strela letim
 In žijem nebrižna,
 Kot da jaz
 Kraljičin nosim kras.
 Vsak na svetu živi,
 Kakor prav se mu zdí.
 Ne zavidam te, znaš,
 Ako novcev imaš.
 Meni rádost je log,
 Spev razlega se krog.
 Hop, hop, prosta, vesela
 Z jasnim obrazom oziram se v svet,
 Hop, hop, kaj bi ne pela,
 Dôkler mladosti še vonja mi cvet,
 Saj ona je meni základ,
 Blaženost moja,
 Zlatega soja
 Večne je sreče odsev!

Sedmi prizor.

Sylvain. Prejšnja.

Sylvain (za prizoriščem.) Ne bojte se, gospodar, sedaj ne bodeta več ušli. (*Pride* na oder.) Tebe sem iskal, *Roza*,

da te zahvalim za trud, katerega si imela z mojima živanima. Ako se bi še poleg vedla, kakor se mora vesti deklè, verjèmi, da bi ti bil vedno hvaležen.

Roza. Ej, kaj! Gospod Sylvain, kateremu je najbrž gospod Thibaut zaradi malomarnosti službo odpovedal, ta gospod Sylvain hoče biti toliko prijazen, da ne bode pozabil, da mu je hudobna Roza Friquet veliko uslugo naredila. Tvoja obljuba mi je v neizmeren ponos, in jaz si bodem kâr s tem ponosom nekaj zemljišča prikupila. (Sède in plete.)

Sylvain. Takó govoriš, kakor bi ne bilo mojim besedam nič verjeti. Ali jaz nimam druge stvarí, da bi ti jo dal. Samó hvaležen hočem biti ljudem, ki so mi kâj dobrega storili.

Roza. To je malo.

Sylvain. Kadar pride k nam kak kramar, pa si izbèri káko čepico ali ruto, bodem že plačal.

Roza. Torej ruto mi hočeš kupiti zató, ker sem tvoji muli pripeljala? To je premalo.

Sylvain. Kakó to méniš?

Roza (smejé.) O, on še sedaj ne razume! Ko ni svojih mul našel, ni se domislil, da gré lahko Roza Friquet v gorovje in da lahko tam nekoliko okrog jaha.

Sylvain. Ti, Roza?

Roza (vstane, smejé.) Ha, ha, véliki bedak, ki dve uri o tem premišlja!

Sylvain. Ti si mi muli skrivoma vzela?

Roza. In kdo mi je branil?

Sylvain. In nisi se domislila, koliko skrbíj si mi s tem pripravila?

Roza. Sylvain, ti si gotovo bolan.

Sylvain. In nisi se domislila, da bodem zató ozmirjan ?

Roza. Ha, ha, ha !

Sylvain. O, gotovo si se tudi tedaj smijala, ko si vedela, da blazen, obupan dirjam po vseh potih, da preklinjam svojo usodo in da si lase pulim z glave. Vidiš, Roza, jaz ne trdim, da si čisto brezčutnega srca — saj se jokaš, če se spomniš svoje pokojne matere — a dobrote in usmiljenja pa nimaš kàr nič. (Hoče oditi.)

Roza. O, ubogi mladič. Zamán si iskal in sedaj ne veš nič drugega reči.

Sylvain. O, še bi lahko marsikaj rekel, ali to zado-
stuje, da opraviči slabo mnenje, katero je o tebi med ljud-
stvom razširjeno. Samó to že obsoja tvoje početje (Pogledi
lase s čela.) Glej, tu je brazgotinja, sled kamena, kateri je
mene mesto tebe zadel. Več ne bodem govoril. Ako bi
imela kàj čuta, ne bi te tega spominjal.

Roza (otere solzo, potem govori s prejšnjim glasom.) Ti misliš, da sem pozabila ?

Sylvain. Dà, ker se onih ne žali, katerih se človek rad spominja.

Roza. Pušča se jih v zadregi in se zánje nič ne briga. Takó je seveda bolje. (Z drugačnim glasom.) Toda sedaj dovolj o mulah ! Morda bi bilo pametneje, da bi živali tamkaj dobil strogi gospod sodnik iz Luza, ki je šel za teboj. Ker stojé na istem mestu dan na dan, gotovo bi se vprašal : Kaj to pomeni ? In morda bi stopil dalje po ozki stezi, katera se vije med skalovjem in naposled bi izvohal, da pelje steza k Jami svetega Gracijana —

Sylvain (ustrášeno.) Govôri tiho !

Roza. Resnično bi ga veselilo, ker bi znal, zakaj hodi gospod Sylvain vedno tja. In njegovi uradniki so

silno radovedni in iskali bi in iskali ter našli v gorovji skrite begune.

Sylvain. Prosim te, govôri tiho!

Roza. Kàj ne, potlej bi bilo bolje? In potem bi gospod Sylvain vedel, da mu je Roza hvaležna.

Sylvain. Roza, ti se rada šališ in norčuješ, in ne vem, ali ti smem še kaj zaupati. Ako si mi pa res hvaležna, kakor praviš, potem obdrži záse to tajnost. Môlči!

Št. 3. Romanca.

O, môlči mi, ne bodi neizprosna,
Sicer boš kriva mojega gorjá.
Dovôlj naj bo, da bol je neprenosna
Ves čas rušila pôkoj mi srcá.
Na ptiča misli, ki jesen ga vela
Iz gnezda v daljne kraje zapodí,
Potem bolest beguna boš umela —
Zatorej môlči, Roza, môlči ti!

Brezbožna, zlobna svojih dnij ne gúbi,
Otiraj reví iz očíj solzé,
Kot brata vsakega zemljana ljubi —
Besede božje tebi to velé.
In kadar zvon korak tvoj v cerkev vodi,
Kjer lahko z Bogom srce govóri,
Tedaj molitev tvoja čista bodi —
Zatorej môlči, Roza, môlči ti!

Osmi prizor.

Thibaut (bride iz hiše, nese krožnike.) **Prejšnja.** (Pozneje)

Georgette.

Thibaut (postavi svoje reči na mizo, katero na desno prenese.) Tu je njegova jed, bolje: moja jed. Bodisi, samó če potlej pojde. (Sylvainu.) Pomagaj mi, dečko. (Zagleda Rozo.) Ali si še tukaj?

Roza (ironično.) Jaz sem le čakala, kdaj mi bodete «dober dan» želeli.

Thibaut. Morda še hočeš, da ti rečem «lepa hvala», ker si mi muli preganjala. Glej, da se stran spraviš, ker danes si mi še bolj zoperna.

Roza. In zakaj?

Thibaut. Zaradi dragoncev.

Roza. Jaz se vojakov prav nič ne bojim.

Thibaut (zasmehljivo.) Naposled jih boš celó nekaj v svojo kočó zvalila.

Roza Mislim, da jim bi prav takó postregla, kakor vi.

Thibaut. Poberi se mi, sicer te od tod iztiram!

Roza. To dokazuje, da se niste s svojo ženo posvetovali.

Thibaut (jezno). Ali mi bodeš šla? Svojemu brigadirju sem dejal, da ni dve milji na okrog nobene žive ženske.

Roza. Umirite se, saj že grem. (Smejé.) Saj se lažje ločiva, ker sva drug drugemu precěj prijaznih povedala, je-li?

Thibaut. Pojdi, pravim, pojdi, ti kuga zlodjeva!

(Roza hoče iti, a ostane, ko vidi, da gré Thibaut h golobnjaku.)

Thibaut (odprè vrata.) **Georgette,** jaz sem!

Georgette (hoče ven) Ali smem iz te ječe?

Thibaut (jo pahne nazaj.) Bog ne daj! (Vrata zopet zapre in govori skozi ključavnico.) Takoj bodo odšli k Jami svetega Gracijana.

Sylvain (izpusti iz rok krožnik.) Večno usmiljenje!

Thibaut (se obrne) Kaj pa je?

Roza (živo.) Nič — jaz sem bila.

Thibaut. Še vedno si tu? Kaj pa še hočeš?

Roza. Opazujem.

Thibaut. Opazuješ? Vohun si ti, vohun!

Roza. Pri vas torej ni brez skrivnostij?

Thibaut (teče za njo.) Čakaj, poučil te bom, da se ne boš več brigala za moje stvari.

Roza (mu vedno smeje uhaja). Glej, glej starega skopuha, ki svoje zaklade skriva!

Thibaut. Ali greš, ti zlodej ženski!

Roza. Ej, ljubosumni možek zapira svojo ženko!

Thibaut (pograbi palico.) Ali greš, ti gad gadj!

(*Roza* zbeži. On teče za njo v ozadje, a ne more je dohiteti.)

Belamy (v hiši.) He, kmet?

Thibaut. Uf, že zopet vpije grdogledi vrag!

Sylvain (potr, záse). K Jami svetega Gracijana! Nemogoče, da bi jim pravočasno naznanil.

Deveti prizor.

Belamy. Prejšnja.

Thibaut (*Belamyu.*) Poglejte, general, vse je že pripravljeno: kosilo in vaši ljudje.

Belamy zeló resnega obraza pelje *Thibauta* čisto v ospredje in mu pomoli pod nos čepico, katero je držal za hrbtom). Povejte, ali je to vaša čepica?

Thibaut (záse). Čepica moje žene! Joj, kaj bo? (Kašlja Hm, hm. (*Sylvainu.*) Ali si tudi vina prinesel? Ali si že del vino na mizo?

Belamy. Prosim pojasnila.

Thibaut. Moj Bog, kaj naj rečem? (*Sylvainu.*) Ti mi ne odgovoriš?

Sylvain. Ali, gospodar —

Thibaut. Kaj gospodar! Vino mora biti na mizi!

Sylvain. Saj že je!

Thibaut. Že zopet si pozabil. Pojdi v klet, jaz grem s teboj.

Belamy (ga zadržuje.) Tu ostanite, kmet! Odgovorite!

Thibaut (se iztrga.) Prosim, to ni nič posebnega. (*Sylvainu.*) Têci! (*Belamyu.*) To ni nič. (Záse.) Saj bom kmalu spet prišel. (Naglo zbeži.)

Deseti prizor.

Roza. Prejšnji.

Belamy (kliče za njim.) Čujte vender! Prekanjenec neče govoriti. Bodem ga že zvil. Končno bo vender odgovoril.

Roza (nastopi.) Res je nerodno, če se na vprašanje ne odgovori.

Belamy (se obrne.) Od kod pa ta pride?

Roza (záse.) Ko bi se mi posrečilo, da bi jih do jutri zadržala.

Belamy. A, to je ona mala stvar, ki je zjutraj za nami korakala. Kje pa imaš svojo kožo?

Roza. Koza je gôri pri črni skali. Glejte, jaz précej odgovorim.

Belamy. Vender mi ne moreš povedati, kar bi rad vedel.

Roza. To je res škoda, ker vedno rada klepečem. Pri jedi vam pa vender lahko strežem.

Belamy. Ako hočeš — bodi! Od lakote in žeje kàr mrèm. (Séde za mizo.) Saj ni prenapačna ta stvarca.

Št. 4. Dvospev.

Belamy.

In zdaj, deklè,
 Le bodi mi prijazno
 In čašo to prazno
 Napolni mi voljnó.
 Jaz mislim, da kar vina kmet
 Imá, najboljše pač bo to.

Roza (ko *Belamy* pije.)

Kmet nekaterikrat je zloben:
 Na pol nevešč, na pol hudoben
 On tujcu zlò storí lahkó.

Belamy (jezno izlije vino po tleh.)

Ah, fú, to vino res je slabo,
 Nikakor ni za mojo rabo.

Roza (zlobno.)

Ko bi dragonec bila jaz,
Ostró se kaznoval ta čas
Predrznež bi na moj ukaz!

Belamy (skrivnostno.)

Pogumni mož sedaj me je prekanil,
A ti povej, kam boljše je on vino shranil.

Roza.

Takó vam dem,
Da nič ne vem.

Belamy.

Ti veš — le dej!

Roza.

Ne smem, ne smem storiti.

Belamy.

Vsaj pôgled smel bi kraj odkriti.
Na levo? Na desno? Ali tu? Ali tam?
Tu je — že znam!

(Zapazi vrata, ki vodijo v malo klet. Vanje sune z nogo, vrata se odpró, on stopi v klet in se vrne čez nekaj časa z dvema zapraššenima steklenicama.)

Obá.

Kdo bi si mislil to!
Tam dobro vino skrito,
A slabo tu nalito —
Prav storil ni takó.

A zdaj bo drugače
 Pri dobri kaplji tej,
 Če hočeš, mojster Thibaut,
 Pa grdo naju glej!

— *Roza* (odmaši steklenico.)

In zdaj, vojak, nastavi čašo svojo!

Belamy.

Nalij, deklè, uteši žejo mojo!

Roza.

Ljudjé naj vaši prihité.

Belamy.

Ljudjé naj moji prihité. —
 Oh, škoda, da že iti moram,
 Prijazno se mi tukaj zdí,
 Vender sam prav ne vem,
 Kaj me v bližini tvoji, deklè,
 S čudno močjó drží.

(Nastavi čašo.)

Nalij mi zdaj,
 Naj vino me naslaja,
 Ker čas prihaja,
 Ko pustil bom ta kraj.
 Priznati moram, da imá
 Izvrstna vina, a da vsak
 Vaščan je vdovec. — kdaj umeti
 To zamogel bi vojak?

Roza (se igra s čepico, katero je Belamy na mizi pustil.)

Kmet nekaterikrat je zloben:
Na pol nevešč, na pol hudoben
On tujcu zlò storí lahkó.

Belamy (vzeme čepico.)

Zares, ta mala, bela stvarca
Možú še krila ni glavé.

Roza.

Ko bila bi dragonec jaz,
Ostró se kaznoval ta čas
Lažnjivec bi na moj ukaz.

Belamy.

Le ženska je to reč nosila,
Ko svoje kodre ž njo je krila.
A kje je zdaj ta ženska stvarca?

Roza (zlobno.)

Takó vam dem,
Da nič ne vem.

Belamy (se ozira na vse strani.)

Ti veš, le dej!

Roza.

Ne smem, ne smem storiti.

Belamy.

Vsaj pógled smel bi kraj odkriti.
Na levo? Na desno? Ali tu? Ali tam?
Tu je — že znam!

(Zagleda golobnjak, pogleda skozi ključavnico, potem zavpije:)

Ženska, ženska!

Obá.

Kdo bi si mislil to?
 Tam dobro vino skrito,
 Tu ženče mu mladó —
 Ravnal zares je zvito!
 A zdaj bo drugače
 Ob mladi ženski tej,
 Če hočeš, mojster Thibaut,
 Pa grdo naju glej!

Belamy.

In zdaj naj grem? Kakó to môči je?
 Saj tod mi slast in rádost zacvetè:
 Tu bi gorkó jaz ljubil, vince pil
 Ter bi zares še poleg srečen bil,
 Ko bi le potovanje vrag vzел.

Roza.

In on naj gré? Kakó to môči je?
 Saj tod mu slast in rádost zacvetè:
 Tu bi gorkó on ljubil, vince pil
 Ter bi zares še poleg srečen bil,
 Ko bi le potovanje vrag vzел.

Belamy.

Meni pa vse takó se zdí:
 Dragonec lahko bila bi ti.

(Med petjem odprè Belamy golobnjak. Georgette zakričí in priteče na oder.)

Jednajsti prizor.

Georgette. Prejšnja.

Georgette. Pomagajte, pomagajte!

Belamy. Ne bojte se, moja golobičica!

Roze (záse.) Ménim, zdaj je že čas, da moža pokličem. (Zbeží.)

Dvanajsti prizor.

Prejšnja.

Belamy. Ne bojte se, lepa moja golobičica! Nisem prišel, da bi z nerodnostjo ogledoval čar vašega telesca. Nasprotno; disciplina in omika mi vелеvati: Belamy, čuvaj to nežno bitje pred vsakomur, tudi pred nje možem, ako je res, da ga ona ne ljubi!

Georgette. Jaz pa svojega možá resnično ljubim.

Belamy. Ali ni vaš mož ta, ki mi je dal stanovanje?

Georgette. Dà, Thibaut je moj mož, in to je naša hiša.

Belamy. Tedaj — on je! Čudovito! In Thibaut mu je imé? O, to grdo imé. Moje imé je Belamy, podčastnik pri Vilarskih dragoncih. To vam pripovedujem samó zató, da se seznaniva. — Torej vaš mož vas je tjakaj zaprl?

Georgette. Dà, moj mož, da me ne bi nihče videl.

Belamy. To se mu je res posrečilo.

Georgette. Čujte, gospod vojak, pripoveduje se, da ste zeló prijazni in ljubeznivi.

Belamy (oskromno.) Samó dobro vzgojen in drugega nič.

Georgette. Moj mož je zeló ljubosumen, a ne vem, zakaj —

Belamy (jo prime za roko.) Jaz tudi ne vem.

Georgette (izmakne roko.) Saj se mu vender ni treba bati.

Belamy (jo objame.) Seveda ne.

Georgette (se izvije.) Saj je puščavnik tu, ta verni stražnik.

Belamy. Kaj pravite? Puščavnik?

Georgette. Puščavnik pri svetem Gracijanu. Niste še ničesar o njem čuli?

Belamy. Pri našem regimentu je nepoznan.

Georgette. On je strah vseh vaških ženâ.

Belamy. A, pojdite!

Georgette. Ženske sovraži in jim škoduje na vse mo-goče načine.

Belamy. Ali je že star?

Georgette. Pred dvesto leti je umrl. ♣ kadar hoče komú kaj škodovati, pa nazaj prihaja.

Belamy. Čudno, čudno! Torej nima na onem svetu kâr nič opravila?

St. 5. Kuplet.

Georgette.

Žene vse, ki tu živimo,
Njega se bojimo,
A brez strahú živé
V tej vási naši le možjé.
Kar móž je svet poznal,
Vsak se za ženo bal,
Pri nas pa te skrbi
Noben še skusil ni.

Kakòr lisica zvita
 Tu straža biva skrita
 In ta ovadi nas,
 Če le za kratek čas
 Katera v moškega okó
 Uprè ljubó —
 Bim, bim, bim, bim,
 Glasí se zvon,
 Kot bi puščavnikov ne bil,
 Kot da ga vrag je v peklu zlíl
 In vrv mu zvil.
 Resno ali malomarno
 Reč to gledaj kvarno,
 Nič srd ne hasne tvoj:
 Ob vsakem se pogledu boj!
 Če znanec se od tod
 Napravi kdaj na pot
 In ako ti v slovó
 Poljubec dá samó,
 Če poleg trak premakne,
 In igla se iztakne,
 Kot časih se zgodí;
 Če lunin kdaj je svit
 Na par ljubeči zlit —
 Bim, bim, bim, bim,
 Glasí se zvon,
 Kot bi puščavnikov ne bil,
 Kot da ga vrag je v peklu zlíl,
 Sam vrv mu zvil.

Belamy. To je zares škandal! In možje temu verjamejo?

Georgette. Seveda! In vprašam vas, zakaj me je v golobnjak zaprl in druge v župnišče zapodil?

Belamy. Ah, žene so v župnišči? Neumnost! (Pomišlja.)
Peljite me k puščavnikovini!

Georgette. To rada storim.

Belamy. Še danes zvečer.

Georgette. Dobro.

Belamy. Zvedeti moram resnico.

Georgette. Torej ne verjamete?

Belamy. Hočem se prepričati. (Záse.) Videl bodem, ako bo zvonil. (Za prizoriščem se čuje Thibautov glas.)

Georgette. Nekdo prihaja. (Zbeži v golobnjak.)

Trinajsti prizor.

Roza. Thibaut. Sylvain. Dragonci. (Pozneje) Georgette in kmetice. (Še p zneje) kmetje.

Št. 6. Finale.

Zbor dragoncev.

Sodrug, naš prišel je čas,
Ki zdaj na konja zove nas.

Thibaut (Belamyu.)

Že dolgo čaka
Osliček moj,
Da bodem jezdil pred vami,
Če greste takoj.

Zbor dragoncev.

Od tod!
 Sodrugi naš prišel je čas,
 Ki zdaj na konja zove nas.

Belamy (vojakom.)

Stojte! Dežela ta
 Dobrote vse imá,
 Zares, zares
 Tu košček je nebes!
 Ognjena vinska moč
 Nam v žilah kri razvnema,
 Ljubezni žarek vroč
 Pa kmetska k nam srca prižema.
 In vsak takó velí:
 Nikamor se vam ne mudí.

Zbor dragoncev.

Ej, to se zgodi takoj,
 Saj tu rad vsakdó ostane.
 Toda danes napovemo
 Vinu nekrvavi boj.

Sylvain (záse.)

Radostí me srčno,
 Ker ne gredó.

Thibaut (záse.)

Žalostí me hudó,
 Ker ne gredó.

Ensemble.*Roza* (záse.)

Zadovoljstvo ne dá jim stran,
Kdaj odidejo, kdo znaj to?

(Pogleda Sylvaina.)

Záte srečen je dan,
Vzbuja nádejo ti novó.

Sylvain (záse.)

O, srečen dan, ker ne gredó,
Poživljam srce z nado si sladkó.

Thibaut (záse.)

O, strašen dan, ker ne gredó,
Mučenje giblje v srci mi strašnó.

Belamy in zbor dragoncev.

Sodrugí, dobro je takó,
Tu vino, ples veselje naše bo!

(Belamy pokliče dva dragonca na stran in jima nekaj na ušesa pové.)

| *Thibaut* (jih opazuje.)

Da vrag bi, zlobe, vas pobral!

Belamy (dragoncema.)

Storíta, kakor sem dejal!

(Dragonca privzameta še nekoliko tovarišev, potem odidejo proti vási.)

Belamy (Thibautu.)

Prijatelj moj, denašnji dan
Pa konec bodi vdovski bedi.

Thibaut (záse.)

Kaj bo sedaj, kdo vedi?

Belamy (gré h golobjaku.)

Izročam ženo vam,
Ker v čislih zakon jaz imam.

Roza in *Sylvain* (záse.)

Mojo prošnjo Bog je čul!
In nesreča, ki pretila,
Že izgnancem je minila,
Črni je oblak odplul.

Thibaut (záse.)

Srd je v duši mi zahrul!
Naj bi roka božja mila
Roj ta zlobni odpodila,
Da nam hiš ne bo sesul!

Belamy (dragoncem.)

V svetu kraj bo ta zaslul.
Mera vseh dobrot obila
Tod ponuja nam krepila,
Bog nas s srečo je obsul!

(Kmetice, katere podé dragonci, prihité na oder. Belamy pripelje Georgetto iz golobjaka.)

Thibaut (záse, brezupno.)

Bog se usmili!
Žené so že dobili.

Kmetice (trepetaje.)

Oj, ljubi Bog, kaj bo sedaj?

Georgette (Belamyu.)

Prošnjo mojo slušajte, gospod,
Ne pehnite v tèmo nas nezdod!

Belamy.

Mirujte le, vi golobice,
Nihčè vam ne storí krivice.
Želimo le,
Da začnè se ples,
In vino naj pije se vmes!

Roza (prevzeto.)

Prav, le plešimo, pijmo!

Georgette.

Prav, le plešimo, pijmo,
In v rádosti žijmo!
Kar želi
Srcé si, to vojak storí.

Ensemble kakor zgoraj.

(Po ensemblu hoče Thibaut Georgette odpeljati, a Belamy ne pusti.)

Roza (veselo.)

Na ples, na ples,
Stopite v red!

Belamy.

Na ples, na ples!

(Thibautu.)

Vi skrbite za pijačo,
Danes bodete točaj!

Vojaška pesem.

Roza.

Ako hočeš, da godalo
Devo bode v ples pognalo,
Ali pesemčo veselo
Bas renčati naj pričnè?

Zbor dragoncev.

Ne, ne, ne!

Belamy.

Ne, tedaj le naj trompeti
Glasek lepi se odprè.

Zbor dragoncev.

Glasek lepi se odprè.

Belamy.

Glas jasni, zvonki tvoj
Hití v srcé,
Budí željé!
Glas jasni, zvonki tvoj
V ljubezen kliče me in v boj.
Ko v boji glas tvoj zazvení,
Krik, jok in stok se izgubí.

Vsi.

Glas jasni, zvonki tvoj
 Hití v srcé,
 Budí željé!
 Glas jasni, zvonki tvoj
 V ljúbav kliče me in v boj!

(Dragoci plešejo s kmeticami in z Rozo. Po plesu pograbi vsak svojo čašo in sili Thibautu, da nataka.)

Roza (pokliče Sylvaina na stran ter mu tiho reče.) Uporabi trenutek! Sedaj vse pleše in pije. Nihče ne bode opazil.

Sylvain (tiho.) Kakó misliš?

Roza. To noč se lahko beguni rešijo. Počakaj jih pri Jami svetega Gracijana!

Belamy (tiho Georgetti.) Ta večer gôri pri puščavniku!

Thibaut (besno.)

O, rokovníki, o, divji roj,
 Od vina in deklet
 Ne dá vam vražji čut,
 Da bi odišli spet.

Roza.

Če možiček tod razsaja,
 Dej mu kdo, da nam ugaja?
 To vprašanje v meni vstaja:
 Bode-li pomiril se?

Zbor dragoncev.

Ne, ne, ne!

Belamy.

Peti moraš mu o vragu,
Kakó ljudi on zlobne žgè.

Zbor dragoncev.

Dobro je, dobro je!

Belamy.

Glas jasni, zvonki tvoj i. t. d.

(Ples. Sylvain gré v ozadje in pogleda Rozo. Ta pleše in se véde, kakor da bi se zanj nič ne menila. Thibaut kâr besní.)

Vsi.

Zavrti v ples vsak se vesel,
Čut je sladák srcé objel!
Hej, žívi v rádost nam in čast
Ljubezni, vinca slast!

(Kmetje pridejo s polja. Ko zagledajo, kakó njih žene z dragonci plešejo, strmèč obstanejo.)

(Zavesa pade.)

Drugo dejanje.

Razvaline puščavnikovega bivališča pri svetem Gracijanu. Zvonik je nerazrušen. Divja okolica, skalovje, jelše, temni, mali grmiči. Solnce pada za snežnike.

Prvi prizor.

Sylvain.

(Ko se zagrinjalo dvigne, ostane nekoliko časa prizorišče prazno. Sylvain prihaja po poti iz ozadja in pôje medpotoma jeden del svoje pesmi.)

St. 7. Pesem.

Lep zares je čas,
Ki zemljo v cvet odeva,
Spev naslaja nas,
Ko ptičji zbor ga peva.
Blaženstva nebeška moč
Kakor rahel sèn cvetoč
Srcé preveva.

Ah, resnično dan
 Tak je krasán!
 Tra li la jo la!

(Po kratkem presledku.)

Čuj, jedini moj glas sliši se v tem pokoji;
 Ah, Bog hôte v volji Svoji,
 Da ubožcem ta glas rešenje bi prizval,
 Da mučenje bi, skrb, veden strah, trepetanje,
 Ko počí dan, na vek končal.
 Ubožci vi, Bog bode rešil vas,
 Na straži tu stojim pogumno jaz.

Lep zares je čas,
 Ko vse v zelenji rase,
 In ko deklic kras
 Tod svojo čredo pase,
 Ko pogleda živa moč
 Kakor rahel sèn cvetoč
 V srcé smehljá se.
 Ah, resnično dan
 Tak je krasán!

(V gorovji pôje Roza.)

Kaj čujem? Roza je!
 Dà, Roza je tu!

(Roza se pokaže na hribu in stopa nizdolu.)

Roza in Sylvain.

Ah, resnično dan
 Tak je krasán!
 Tra li la jo la.

Drugi prizor.

Roza. Prejšnji.

Sylvain. Ti si tu, Roza? Torej si šla za menoj?

Roza. Ako smeš ti ples pustiti, zakaj bi ga jaz ne smela?

Sylvain. Nu, saj ne rečem, da mi ni prav, ker si prišla. Ko bi ne bila ti toliko prebrisana, bili bi sedaj dragonci pri Jami svetega Gracijana, ki je samó dva koraka od tod.

Roza. In kdo pravi, da je to moje delo?

Sylvain. To dokazuje tvoje vedenje in pa besede, katere si med plesom zašepetala. To je že takó tvoja navada, da nečeš znati za nobeno svoje dobro delo, a jaz vendar poznam tvoje srce. Vidiš, Roza, povem ti, da ni varno, ako ti človek káko tajnost zaupa. Ali kaj pomaga! Ti vse sama iztakneš in vsako reč takó obrneš, da se dobro izteče.

Roza. Da imam mnogo denarja, tedaj bi kakega učenega človeka najela, da bi te tvoje besede z velikanskimi črkami napisal na desko, katero bi potem sredi vasí nataknila na kol, da bi jih vsak lahko bral.

Sylvain. Ti se norčuješ, in vendar govorim resnico. Vem, da mi tudi sedaj preté razne nevarnosti, zató si pa prišla, da mi pomoreš.

Roza (smejé.) Sedaj sem celó tvoj angelj varuh! Glej, glej!

Sylvain. Čuj me, Roza! Od svojega rojstva že sem sirota. Star propovednik, ki me je jokajočega našel na cesti, dejal mi je: «Ti nimaš več očeta, pojdi z menoj! Usmiljenja me uči moja vera — jaz ti hočem biti oče!»

Kmalu potem ga je vojska prepodila. Zopet sem bil sam in zapustil sem kraj, kjer sem izgubil ljudi, katere sem ljubil. Prišel sem semkaj in dobil sem službo in zdí se mi, da spremlja Bog moje korake, zakaj lahko bodem zadostil dolžnosti, katero mi hvaležnost nalaga.

Roza. O, takó je z mnogimi ljudmi, a vsi ne storé tega, kar bi morali storiti. In dalje?

Sylvain. Že nekaj dni se skrivajo po teh krajih moške, katerih glave bi z zlatom odkupili. Njih žene in otroci umirajo od gládú in utrujenosti na golih tleh. Dvesto zlatov dobí, kdor jih izdá.

Roza (ginjeno.) Vem, toda dalje!

Sylvain. In ako tem ubogim ljudem pomagam, stavim svojo prostost, svoje življenje v nevarnost. In vender ne smem svojega življenja žrtvovati, ker je med preganjanimi tudi moj dobrotnik, in njemu se moram ohraniti. Vsi so pripravljeni. Ko se napravi noč, bomo šli brez šuma po poti ob gorovji.

Roza. Tam stoji straža.

Sylvain. Moj Bog! Torej moramo poleg onih skal.

Roza. Tudi tam je straža.

Sylvain. In ona cesta, ki pelje v Paleno?

Roza. V Paleni so vojaki.

Sylvain. Kaj nam je sedaj storiti?

Roza. V gorovji je pot, za katerega vem samó jaz in moja koza. V štirih urah se pride po njem na mejo. Mračí se že, dragonci še vedno plešejo — čez jedno uro bodem zopet na tem mestu.

Sylvain (ognjevit.) O, saj sem dejal: Zató si prišla, da si me drugič rešila.

Roza. Ker je stvar dognana — na svidenje!

Sylvain. Ti že greš?

Roza. Ljudjé ne smejo opaziti, da ni naju med njimi, sicer mi pojedó še to trohico dobrega imena.

Sylvain (jo zadržuje.) *Roza*, ljudjé te ne poznajo, ljudjé te ne cenijo. In tebi ni nič zató. To me do skrajnosti žali. Saj je vender dobro imé dekličino bogastvo.

Roza (ginjeno.) Res je, *Sylvain*, in hvala ti, ker si me tega spomnil. Kadar kdo z menoj takó prijazno govori, vem, da ne živim prav. Obljubim ti, da se bodem boljšala.

Sylvain. Na svojo obleko moraš tudi bolj paziti, ker vsak te rad pogleda in reče, da si lepa.

Roza. Jaz lepa? Ti se šališ z menoj, *Sylvain*!

Št. 8. Dvospev.

Roza.

Lepa sem, lepa sem?

Sylvain.

Kaj čudiš se? Kar sem dejal —

Roza.

Smeh vzbuja meni. Nikdó še ni
Dejal, da je obraz moj zal —
Zares, verúj mi le!

Sylvain.

Poslušaj me: prisezam ti!

Roza.

Prisezaš mi?

Sylvain.

Vsekdár, če tebe videl sem, dejal sem si —

Roza.

Takó? — Vsekdár?

Sylvain.

Da lepa ti si stvar, dejal sem vedno si.

Kadàr sem jaz
Tvoj zrl obraz,
Zastalo je
Srcé od sreče.
Glej, v nje očesi
Blagost trepeče,
Dejal sem jaz,
Če zrl sem te.

Roza.

Namé, Sylvain, si mislil le?

(Záse.)

O, dušo, slaj,
Prevzêmi zdaj!
Srcé živí
Na širem sveti,
Ki mene revo
Želí umeti.
O, dušo, slaj,
Prevzêmi zdaj!

(Glasno.)

Rečem ti na svojo čast:

Takó mi nihče ni dejal.

Sylvain.

Rad verjamem tebi to:
Takó še nihče ni dejal.

Roza.

Sedaj, Sylvain, pa naj še jaz ti rečem,
Kaj občutila sem, če kdaj okó
Na skrivnem te
Zazrlo je:
Ti na življenja mojem poti
Jedini si, ki ti hitim naproti,
Če mogel mene bi ljubiti.

Sylvain.

Mislila si res namé?

Roza.

Ko bila sem domá.

Sylvain.

Kaj li sebi rekla si?

Roza.

Da ljubim ga, ne zná!
Toda kómu mari
Ljubàv je mojega srcá?

Sylvain.

Rokó v prijateljstvo mi zdaj podári!

Roza.

Prijateljstvo, Sylvain, združuj poslej
S teboj to revno dèkle — Rozo?

Sylvain.

V prijatelja me ti imej!

Roza.

Sylvain!

Obá.

Dar, prijateljstvo, si meni,
Ki želelo te srcé;
O, blaženstvo, o, slaj, odklêni
Ljubezni raj ti vrhu mi zemljé!

Roza.

A, glej, že noč na kraj ta pada;
Pazi, da vse storiš,
Kar ti sveta dolžnost naklada,
Pomorem ti, ako želiš.

Sylvain.

Dà, stran od tod!

Roza.

Počakam te, Sylvain.

Sylvain.

Pričakaj me!

Obá.

Dar, prijateljstvo, si meni,
Ki želelo te srcé;

O, blaženstvo, o, slaj, odklêni
Ljubezni raj ti vrhu mi zemljé!

(Sylvain gré, Roza ga spremlja in izgine za nekaj časa med razvalinami.
Polagoma nastaja noč.)

Tretji prizor.

Thibaut. (Pozneje) **Roza.**

Thibaut (pride naglo od strani.) Moja žena se je med plesom nekam izgubila, dragonec tudi — o, takoj sem opazil in za njima sem dirjal in sedaj ju imam. Videl sem moža v uniformi, ko je neki ženi roko podal — to je moja žena. (Ozrè se.) Nikogar ni tu! Gotovo sta šla proti levi. Jaz osel, zakaj nisem vedno za njima gledal. (Zagleda Rozo, katera nastopi.) Ah!

Roza (zavpije in se obrne.) Ah!

Thibaut. Friquet! (Pomiri se.)

Roza (mirno.) Moj Bog, Thibaut je. Kakó se človek po nepotrebnem prestraši.

Thibaut. Friquet je tu! To pa tudi sam vrag povsod nosi.

Roza (nemirno, záse.) Kaj ga je sem privedlo?

Thibaut. Saj vender nisem slep! (Udari se na čelo.) Prav pošteno sem neumen. (Záse.) Lahko, da je visela ob onem vojaku Friquet. Ah, ni mogoče. In vender — vojaki niso nič izbirčni. (Rozi.) Kaj delaš tu ob tem času?

Roza: In kaj vi?

Thibaut. To te nič ne skrbi.

Roza. Dobro, tudi jaz takó odgovarjam.

Thibaut. Jaz vem, zakaj si tukaj.

Roza. Res? Kaj pa potem vprašujete?

Thibaut. Zatò, da bi zvedel, da bi se smejal in zabaval. (Zlobno.) Kam se je pa skrìl?

Roza. Kdo?

Thibaut. Kdo? — Oni, ki te je sem spremil.

Roza (ustrášeno, záse.) Moj Bog!

Thibaut (zmagoslavno, záse.) Dà, ona je bila! (Glasno.) Ej, ej, kdo bi mislil? Pri plesu se je lepò potuhnìla, natihoma je priplazila v somraku semkaj, stisnila se s svojim ljubcem v teman kotiček in mislila, da pleše in pòje nebrižno celi svet. Ej, ti ptičica gòdna, ti! Toda Bog je ustvaril oči, katere vidijo, ušesa, katera slišijo, nogé, katere tekó — in takó se vzdrami ljubi parček iz sladkega objetja. Ej, ti rožica opaljena, ti! Čakaj, da ostane tajnost res tajna, pa bodem ljudi semkaj pozval.

Roza (se trese, zadržuje Thibauta.) Gospod Thibaut!

Thibaut. Hej, to bodo tekli jeziki! (Smejé.) In jaz sem mislil, da je bila moja žena —

Roza (presenečeno.) Vaša žena?

Thibaut. Mislil sem, da jo je dragonec odpeljal.

Roza. Dragonec?

Thibaut (se vedno smeje.) No dà, ta dragonec, ki je s teboj prišel.

Roza. Dragonec?

Thibaut. I, seveda je dragonec. Med plesom je nekam šel in ona se je tudi izgubila.

Roza. Kdo? — Vaša žena?

Thibaut. Dà, in to je ravno čudovito. Seveda sem mislil —

Roza. Dà, dà, sedaj že razumem. Najprej ste mislili, da je njo dragonec odpeljal in sedaj mislite, da — (Smeje se.) Ha, ha, ha!

Thibaut (se tudi smeje.) Ha, ha, ha! (Hipoma prestane.) Zakaj se takó smeješ?

Roza (zadržuje smeh.) O, brez vzroka, gospod Thibaut.

Thibaut. Zakaj se smeješ? To me jezi. Jaz hočem vedeti!

Roza. Brez vzroka. Samó svetujem vam, da nikogar tod ne iščite.

Thibaut. In zakaj ne? Kaj misliš, da sem slamoglavc, ker sem dejal, da si šla ti z vojakom, a ne moja? — Kàj odgovoriš?

Roza. Jaz? Nič, gospod Thibaut.

Thibaut. In to me ravno draži. Ti moraš govoriti!

Roza. Kaj pa naj vendar govorim, če nič ve vem!

Thibaut. Jaz sedaj tudi nič ne vem. (Záse.) To je tudi preneumno! V ta obraz, v ta stas naj bi se kdo zaljubil? Vojaki sicer nimajo mnogo okusa, toda vender — vender. Ne, dvomiti ne smem več — moja žena je bila! Ona je šla na levo, jaz pa tepec na desno. Seveda, na levo sta jo mahnila, pa je! (Hoče iti, od koder je prišel.)

Roza. Kam pa takó naglo?

Thibaut. To te nič ne briga. Hôdi k vragu! Kàj si me toliko časa zadrževala? (Obrne se do pol razbitega kipa puščavnikovega.) O, moj stari, častiti puščavnik, v tvoje varstvo se izročam. Kadar mi zapretí nevarnost, pridi mi v pomoč in daj mi v roke brezčastnika! Glej, na levo sta mi ušla! (Odhití.)

Roza. Gospod Thibaut, Thibaut! Ne tecite takó naglo, prezgodaj boste prišli. (Zagleda Georgetto in Belamya, ki prihajata

iz ozadja.) Kaj vidim? Njegova žena? — Skrajni čas je bil, da je šel. Meni pa to ni prav. (Skoči za razvaline, gledalec jo vidi, a igralcu je skrita.)

Četrty prizor.

Georgette. Belamy. Prejšnja.

Št. 9. Trospev.

Georgette (boječe stopa pred Belamyem.)

Samà

Prišla

Pred staro, sveto sva kapelo.

Belamy.

Torej tu?

Georgette.

Dá, v zatišji tem

Tiho zrèm puščavnikovo célo.

Belamy (s komičnim pozdravom.)

Pozdravlja duša te veselo!

Dà, glej me tu.

Georgette.

In tu prastari je zvonik.

Belamy.

Ki zlih dejanj glasnik

Ubogim ženam je strašilo.

Roza (záse.)

Kaj li ob céli tod
Pazljivo zrè gospod?
Gotovo se bo kaj zgodilo.

Belamy (se ozira na vse strani.)

Dà, od blizu zdaj
Puščavnikovo gledam célo.

Georgette.

Od blizu, dà.
Na večer tukaj v kapeli
Pokleknite, molite še zamé.

Ensemble.

Belamy.

Od srca sem vam jaz udan
In sladke sreče sem želján,
Zató trenutek naj samó
Vas gleda moje okó.

Georgette.

Trenutek je strašán,
Zatorej moram stran.
Če tu me vidi kdo,
Ovadi me lahkó.

Roza (záse.)

Trenutek je strašán,
Zatorej naj gré stran.

Če tu jo vidi kdo,
Ovadi jo lahkó.

(Gorgette hoče iti.)

Roza.

Bog, hvala Tebi! — Ona gré.

Belamy (jo zadržuje.)

Nikar od tod, jaz bom vas branil.

Georgette.

Mir! — Sili me od tod srcé.

Belamy.

Kaj, vas je strah?

Georgette.

Puščavnik straši.

Roza (záse.)

O, res, puščavnik ženo plaši.

Belamy.

Trenutek le!

Georgette.

Vse vidi on.

Belamy.

Trenutek le!

Georgette.

In zvona don.

Belamy.

Ne, ne, če hoče le vojak,
Vsak se bojí, umolkne vsak.

Roza (záse.)

In če molčí res sveti mož —

(Kaže, kakó se zvoní.)

Zvonjenje vender slišal boš.

Ensemble.*Roza.*

Brez truda se takoj zgodí,
Da bo od tod zbežala ž njim;
Celó vojak, to se mi zdí,
Storí, kakòr si jaz želim.

Georgette.

Puščavnik pazno tu budí,
Gorjé, če se pošalim ž njim!
Zatorej me pustite vi,
Da pravočasno še zbežim.

Belamy.

O, le bodite brez skrbí:
Opravka nič ne bode ž njim —
Vojaka tudi se bojí
Puščavnik, to vam jaz velim.

Belamy (záse.)

Strah jo bega!

Roza (záse.)

Še ne greš?

Zdaj, zvon, zapeti smeš.

(Stopi za zvonik in izgine.)

Georgette (pomišlja.)

Naj bo! Za kratek hip samó

Udam se gorki želji vaši.

Belamy.

Dobro je! Saj starčev zvonček vas zato
Z resnim glasom ne oplaši.

Georgette.

Trenutek le — todà ne več!

Belamy.

Trenutek le — saj nečem več!

(*Georgette* se boječe približa *Belamyu*. Ko hoče prijeti nje roko, zapôje zvonček. Obà se preplašita. *Roza* se zopet prikaže in ju škodaželjno opazuje.)

Georgette (se trese.)

Sam Bog me naj otmè!

Belamy.

To čarobija je.

Georgette.

Ah, zvonček se glasí.

Vsi trije.

Bim, bim, bim, bim,
 Že zvonček pôje,
 Kot bi puščavnikov ne bil,
 Kot da ga vrag je v peklu zлил,
 Sam vrv mu zvil.

Ensemble.

Georgette (obupno, jokaje.)

O, joj, gorjé!
 Če to se zvé,
 Stvari strašné
 Še se zgodé.
 Vaščanje bodo vsi poslej
 Za mano zvali: Glej jo, glej!
 Thibaut pa bo
 Besnèč strašnó,
 Znam dobro to,
 Razbil, kar pride mu v rokó.

Roza (záse.)

Kaj zdaj se bo vršilo?
 Možém bo to svarilo
 Bolest in srd vzbudilo —
 Smehú bo res dovòlj.
 Kričal vsakdó
 Bode strašnó
 Drobil z rokó,
 Karkoli v pest mu prišlo bo,

Belamy.

Grozán je srd vzbudilo
 To vražje mi svarilo,
 Ki se je oglasilo —
 A puščavnik me splašil ne bo!
 Ako zvem, kdo
 Zvonil je, pridi mi v rokó
 In strašil več ne boš takó!

(Georgetti.)

Šala se mi zdí vsa stvar!
 To je le vetrec bil mehak,
 Ki je vznemiril zrak —
 Ne bojte torej se nikar.

Georgette.

Puščavnik zrè!

Belamy (smejé.)

To se vam zdí.

Roza (záse.)

Dà, duh, ki diha in živí.

Belamy.

Poguma naj vam strahi ne vzame.

Georgette.

A óni zvonček?

Belamy.

Laží so sáme.

Georgette.

Puščavnik je!

Belamy.

To nič ne dé!

Georgete (plašno.)

Ko znala bi zares.

Belamy (skrivnostno.)

Poskusiva iz nova,
Če res je vse, kar govoré.

Georgette.

Kakó poskusila to bova?

Belamy.

Poljubec jeden samó
Res dokazal bo to.

Georgette.

Ne, ne, puščavnik me ovadi.

Roza (záse.)

Zares puščavnik te ovadi.

Belamy.

Oh, dovolite le en poljub!

Georgette.

Vse vidi on —

Belamy.

Le en poljub!

Georgette.

In zvona don.

Belamy.

Ne, ne, ne, ne!
Ta reč samó varljiva
Pravljica je,
Da zveste vedno žene ste.

Roza (záse.)

Varúj besed nevarnih se!

Ensemble.

Roza.

Brez truda se takoj zgodí i. t. d.

Georgette.

Puščavnik pazno tu budí i. t. d.

Belamy.

O, le bodite brez skrbí i. t. d.

(Záse.)

Strah jo bega!

Roza (záse.)

Še ne greš?

Zdaj, zvon, zapeti smeš!

(Stopi za zvonik.)

Georgette (v zadregi.)

Tedaj poljub naj bode vam,
Ki mi resnico vso dokaži.

Belamy.

In pa da čudno reč razreši nam.
Ah, poljub — kakó dviga, blaži!
(Hoče Georgetto poljubiti, zvon zopet zapôje.)

Georgette.

Gorjé! Sam Bog me naj otmè!

Belamy.

To čarobija je.

Georgette.

Oj, zvonček se glasí!

Vsi trije.

Bim, bim, bim, bim i. t. d.

Ensemble.

Georgette (obupno in jokaje.)

O, joj, gorjé i. t. d.

Roza (záse.)

Kaj zdaj se bo vršilo i. t. d.

Belamy.

Grozán je srd vzbudilo i. t. d.

Georgette.

Ti ljubi zvonček,
Kaj se glasiš,
Da meni grozo
In strah budiš?

Roza.

Prav, zvonček, je,
Da se glasiš,
Ti v srci mi
Radóst budiš.

Belamy.

Ti vražji zvon,
Kaj se glasiš,
Da ženi tej
Skrbí budiš?

Thibaut (kriči za prizoriščem.) Zvonil je, zvonil je!

Belamy. Nje mož!

(Georgette zbeži. Belamy hoče za njo, a ko zapazi prihajajočega Thibauta, ostane. Med trospevom je mesec izšel in sveti do konca dejanja.)

Peti prizor.

Thibaut. *Belamy.* *Roza* (skrita.)

Thibaut (ves potr.) Zvonil je, zvonil je! Morda sem prepozno prišel. (Ozrè se in zagleda Belamya, kateri se skuša skriti.)
Moj dragonec!

Belamy (se véde, kakor bi šele prišel.) Glejte, vi ste tukaj? Prišla sva, kakor bi se zmenila.

Thibaut (mrmraje.) Prišla sva? (Zaleti se proti njemu.) Kje je ona?

Belamy. Kdo?

Thibaut. Moja žena!

Belamy. Ali ste jo meni v skrb izročili?

Thibaut. To bi bila neumnost.

Belamy. Sedaj jo pa hočete od mene imeti.

Thibaut. Zató jo hočem imeti, ker je tukaj.

Belamy (mirno.) Ali ste jo videli?

Thibaut. Spoznal sem jo, ko sta šla z roko v roki.

Belamy. Res?

Thibaut. Saj sem vender z lastnimi očmi videl.

Belamy. Vi menda res mislite, da je samó vaša žena na svetu.

Thibaut (besno.) Tega jaz ne trdim! Rečem samó, da niste sami semkaj prišli, da je bil nekdo pri vas in da je ta nekdo — ona!

Belamy. Saj je vender še kje živa ženska.

Thibaut. Tudi to vem!

Belamy. In ta je bila, ne pa vaša.

Thibaut. Ni res. Sama mi je rekla, da ni bila.

Belamy. Kdo vam je rekel?

Thibaut. Ona druga.

Belamy. Vi ste ž njo govorili?

Thibaut. Dà.

Belamy (záse.) Le čakaj, ne boš me ujel!

Thibaut. Dà, govoril sem ž njo, govoril. Če ste to žensko záse pridobili — to vam pač ni v čast.

Belamy (záse.) Ta je gotovo že stara.

Thibaut. Vaša uniforma in tista ženska — hm, to ne gré!

Belamy. Vi torej ménite, da bi bilo bolje, ko bi z vašo ženo —

Thibaut (kričí.) Kdaj sem to rekel, ha? Ali videti jo hočem in ne ganem se prej s tega mesta, dokler je ne vidim.

Belamy (krepko.) Prismoda, saj je še tukaj ni!

Thibaut. Jaz pa vem, da je.

Belamy. Kaj bi pa rekli, če sedaj pleše?

Thibaut. Kaj naj rečem, ker vem, da ne pleše — saj je tukaj.

Belamy. Kaj bi pa rekli, če bi ž njo sedaj domá govorili?

Thibaut. Rečem, da me hočete odsloviti, da bi se potlej zopet ž njo zabavali.

Belamy. Jaz vas spremim.

Thibaut. Vi? — Potem pa — seveda, potem je že ona druga.

Belamy. Saj sem vam že dovolj jasno povedal.

Thibaut. Torej ona? Friquet! Ali, oprostite, nikdar ne bi mislil, da bode takó lep mož —

Belamy. Hm, res? Torej vam ni všeč?

Thibaut (smejé.) Ha, ha, ha — všeč! Ej, vi ste previhanec, gospod, pravi previhanec!

Belamy. Vi, vi!

Thibaut. Prav res: precèj jih imate za ušesi, gospod!

Belamy (záse.) Zopet se moram vrniti. (Obá odideta.)

Šesti prizor.

Roza.

Št. 10. Melodram.

Roza (naglo pride.) Odšla sta. Kakó mi je srce bílo! In svoje imé sem čula. A, kaj je zató! Sedaj moram čakati. Zdí se mi, da je že pozno. Sicer nisem kmalu trudna, danes pa bi rada spala, a moram bedeti. (Séde na kamen v ospredji. Pomišlja.) Ubogi Sylvain! Plemenit je, kdor se žrtvuje dobri stvári. In on se žrtvuje. Kolika skrb ga tare. (Po kratkem presledku.) Rekel je, da sem lepa, ker me ljubi! Kakó me vznemirjajo njegove besede! (Godba igra melodijo dvospeva.) Lepa si — takó je dejal — lepa! (Zaspí.)

(Belamy se pokaže v ozadji, obstoí, kakor bi hotel koga presenetiti.)

Sedmi prizor.

Belamy (previdno stopa. Roze ne zapazi.) **Prejšnja**

Belamy. Vrag vedi, kdo je bil ta nepridiprav, ki je z zvonjenjem mojo zabavico skalil. Menda vender ni bila moja žena.

Roza (se hipoma prebudí.) Glej, kàr zaspala sem.

Belamy (jo zapazi.) Hvala Bogu, ta že ni moja žena.

Roza. Kàj takega se mi še ni zgodilo.

Belamy. A — moja plesalka. (Ostane v ozadji.)

Roza (se ozira na vse strani.) Kje li je Sylvain?

Belamy. Nekoga pričakuje. Na poti sem ji bil in zató — (Pokaže, kakó se zvoní.) No, ta ni neumna.

Roza (prisluskuje.) Še ni nič! (Godba igra koračnico.) Zdaj čujem — on je!

Belamy (se stisne v kot.) Ljubček? Glej, glej! (Zapazi *Sylvaina*.) Torej ljubčka pričakuje! (Vidi prihajati možá za možem, šteje.) Dva, trije, štirje! Kàj li bo iz tega?

Osmi prizor.

Roza. Sylvain. Propovednik. Možje. Žene. Otroci. (Vsi nastopajo molčé in previdno. *Sylvain* gré k propovedniku in ga podpira.)

Št. 11. Finale.

Možje.

Bog in Njega pomoč
To čuva noč.

Žene.

O, Bog, mi vsi smo v roki Tvoji.
Ti nas otmì! Končajo naj se
Dušni boji!

Vsi.

O, mir naj vodi nam korak!
Čut nas navdaja že zladák,
Ki je rešitve znak.

(Utrujene žene in otroci obstanejo.)

Propovednik (*Sylvainu*.)

Glej na nas, ki smo kraj
Svoj rôdni zapustili!

Kakó pomoreš nam,
Da bomo se rešili?

Sylvain.

Ničesar jaz ne vem —
Rešitelj tu stoji.

(Pokaže Rozo.)

Propovednik.

Kaj? Mlado to dekletce?

Sylvain.

Dà, ona to stori,
Takó vam reči smem.

Vsi (Rozi.)

Prosimo, dejte kam
In kod je iti nam.

Roza (pokaže na desno stran v ozadji.)

Tamkaj sivo je skalovje,
V njem vihar imá domovje,
Sredi steza pa peljá.

Zbor.

Steza pa peljá.

Roza.

Gosti les goró odeva,
In globel ob strani zeva,
Pot na meji se končá.

Zbor.

Na meji se končá.

Roza.

Koncem pa prepad brezdanji
Vašim bo očém odprt,
In lovec, ki je vanj izdrsnil,
Našel je gotovo smrt.

Zbor.

Joj, kaj li bo ?

Roza.

Nihčè boječe
Naj ne vztrepeče —
Star hrastov hlod tam počez leží.*
Vas ne skrbi?'

Zbor.

Nihčè boječe
Naj ne trepeče,
Saj hrastov hlod tam počez leží.
Nas ne skrbi.

Roza.

In ko nevarnost mine,
Vaše žene, deca, vi strahú
Rešeni ste. Hvalo pôjte Bogú !

Zbor (obdaja Rozo.)

Ah, Bog ljubeči
Naj te osreči,

Naj ti odklene
Sreče raj
Za vekomaj!

(Nekateri gredó, da poiščejo pot, drugi ostanejo.)

Sylvain (Rozi.)

Roza, čuj, ljubim te zvésto!
Srcé daj meni svoje v dar,
To je največ, kar svet mi dati more —
In jutri popeljem te jaz pred oltar.

Roza.

Moj sóprog boš!

Sylvain.

Kakó te ljubim!

Roza in Sylvain.

In jutri bo najlepši dan,
Ki zemski raj ustvari mi cvetán.

Zbor.

Od tod, od tod!

Propovednik.

Rešitev je ondot!
Molite vsi gorkó,
Da očuva nas Gospod!

(Na propovednikovo znamenje vsi pokleknejo.)

Zbor.

O, naj, nebes vladar,
Očij vsevidnih žar

Ta hip uniči
 Zlobe vihar!
 O, naj, nebes vladar,
 Otmè se Tvoja stvar!
 Bog, še sovragu dober bodi —
 Milostno gã sodi.

(Vstanejo.)

Z Bogom, ti krasni svet,
 Kjer zibel je mojih let —
 Tam sem izgnan, preklet!
 Z Bogom ostavljam te, raj,
 Solzà v okó mi plava —
 O, zemlja, bodi zdrava
 Na vekomaj!
 O, Bog, naj pride čas,
 Ki reši nas.
 A tu boš in povsod
 Slavljèn, Gospod.
 Zdravstvuj, zdravstvuj, domovina,
 Zdravstvuj! —

(Roza stopi prva na pot, drugi za njo. — Sylvain se hoče vrniti v vas.)

Belamy (se priplazi iz svojega skrivališča in skoči med skalovje.
 Govori.) To so ljudjé, katere smo iskali. — Lov se nam
 bode posrečil!

(Zavesa pade.)

Tretje dejanje.

Cesta v vási. Ob nji Thibautova hiša, katere del se je v prvem dejanji videl. Na desni vhod v skeden, pred katerim so nametani ovseni snopi. Na levi vodnjak. V ozadji dolina in gorovje.

Prvi prizor.

Kmetje in kmetice (prihajajajo resnih obrazov od različnih stranij.
Pozneje) Thibaut in Georgette.

Št. 12. Zbor in ensemble.

Žene (med seboj.)

Kateri ni še znano,
Kaj danes se zgodilo bo?
Popeljal bo svečano
V dom Sylvain Rozo kot ženó.

Možje (med seboj.)

Kaj zopet se zgodilo,
Da zvonček je glasno zapel?

To pač je naznanilo :
Nekdó ti ženo je prevzel.

(Pogovarjajo se.)

Pri tem dogodku — verjemite —
Resnično nisem bil,
Nisem bil, nisem bil.
A jedna tamkaj je bila —
Moja mordà?

Thibaut (ogleduje može, záse.)

Ha, ha, ha, kakó ta reč soproge draži!

Georgette (pogleda svojega moža, záse.)

On nič ne vé — to me tolaži.

Thibaut (smejé, záse.)

Vsakdó za svojo se boji.

Georgette.

A meni se več bati ni.

Thibaut (možem.)

Jaz to sem vse že slišal :
Denašnji dan še bo
Rozo Sylvain vzal za ženó.

Zbor.

Kaj? Rozi bode Sylvain mož?

Thibaut (tiho možem.)

Puščavnik modroglav
Storí, kakòr je prav,

Kakó še bo, on vé
In zató je zvonil že.

Možje (živo.)

Zató je zvona glas
Vznemirjal tiho vas?
Zamé se ni glasil,
Ker nisem poleg bil,
Nisem bil, nisem bil.

Vsi.

Komú li ni še znano,
Kaj danes se zgodilo bo?
Pripeljal bo svečano
V dom Sylvain Rozo kot ženó.
Ha, ha, ha, ha!

(Vsi zbežé na razne strani. Ko so še zadnji na prizorišči, nastopi Sylvain.)

Drugi prizor.

Thibaut. Georgette. Sylvain.

(Za prizoriščem se ljudje pripravajo.)

Sylvain (še za prizoriščem besno.) Pústi me v miru in glej, da se pobereš! (*Pride* na oder in govori v stran.) In prvi, kdor me še zaničuje ali s prstom za menoj pokaže — ta me bode pomnil. Takó vam rečem!

Thibaut. Kaj pa to pomeni? Ti se prepiraš na dan svoje poroke? Saj se bodeš vender oženil?

Sylvain. Dà, oženil se bom. Zató moram brž ta oves pod streho spraviti, da bom do tedaj z delom gotov.

Thibaut. Tvoja poroka — to je velika dnevna novica! No, glej, ljudjé se zató nekoliko posmehujejo — he, he! Ti se ne smeš jeziti. Samó to je čudno, da je Friquet snubca dobila. Ti jo bodeš torej res vzeli?

Sylvain. Danes, gospod Thibaut.

Georgette. To se je pa zelo hitro skovalo, Sylvain!

Thibaut. Prav je takó. Ako se kdo odloči, da hoče izvesti káko neumn — káko dobro delo, mora brž izvesti. On pač vé, da ne bode ž njo nikakih zakladov priženil, dobil pa bode ženo čvrstega značaja.

Sylvain. Takó je, gospod Thibaut!

Thibaut. In njeno vedenje ti tudi ugaja?

Sylvain. Tudi!

Thibaut. Nádejam se, da boš zelo srečen.

Sylvain. Gotovo. Ker ste pa moj gospodar, vas ponižno prosim, da bi namestovali mojega očeta in da bi se udeležili denašnje slavnosti kot priča.

Thibaut. Kakó praviš? Jaz naj bi šel za pričo?

Sylvain. Torej nečete uslišati moje prošnje?

Thibaut. Kàj méniš, da moram biti pri vsaki neumnosti?

Sylvain. Ne govorite dalje! Pravico imate, da odrečete moji prošnji, da bi pa o mojih zadevah takó govorili, kakor ste ravno sedaj — to nikakor ne gré!

Georgette. Sylvain prav govori. In ker mu nečeš ti malenkostne prošnje izpolniti, bodem pa jaz nevesto v cerkev spremila.

Thibaut (záse.) Kàr iz kože bi skočil!

Sylvain. Res, gospá Georgette? O, kakó sem vesel. Danes zjutraj sem obleko in druge stvari, kolikor se je dalo čez noč sešiti in pripraviti, k nji zanesel. Roze pa še ni bilo domá, a sedaj se je gotovo že vrnila.

Thibaut (zlobno.) Vrnila — vrnila — to ni gotovo!

Sylvain. Zakaj ne?

Thibaut. Kdo vé? Morda si kje doto služi.

Sylvain. Kaj hočete s tem reči?

Thibaut. Če ni neveste na dan poroke domá, mislim, da je to že nekaj posebnega.

Sylvain. Seveda, in jaz vem, zakaj je ni.

Thibaut. Tem bolje. Gotovo tudi veš, da so morali včeraj zvečer dragonci kár brž odjezditi?

Sylvain. Ali je to kaj čudnega. Ukaz je takó velel.

Thibaut. Ti tudi veš, da so odjezdili v gorovje, da bi begune prijeli.

Sylvain. Tudi to vem.

Thibaut. In veš li, da je Belamy zmagoslavno ravno sedaj prijezdil nazaj ter mi naročil, da moram skeden za begune pripraviti, kateri gotovo ne bodo ušli?

Sylvain. Torej se mora storiti, kakor je ukazal.

Georgette. Ali je kdo ubožne ljudi izdal?

Thibaut. Gotovo!

Georgette. In kdo bi zamogel to storiti.

Thibaut. Natanko sicer še ne vem, toda okolnosti kažejo —

Georgette. Dalje!

Thibaut. Pojdi, pojdi in preskrbi nevesti venec!

Georgette. Odgovôri vender!

Thibaut. Sedaj ne! Pojdi in obleci se za svečanost!

(Georgette jezno odide.)

Tretji prizor.

Thibaut. Sylvain.

Sylvain (misli, záse.) Izdani, izdani — to je nemogoče!

Thibaut. Zakaj bi bilo nemogoče? Pomisli: dvesto zlatov darila! To je že kapital. In vedno sem se povpraševal, kakó da ni Roza, ki je dovolj ubožna, že prej storila.

Sylvain (mu seže v besedo.) Nevredna beseda!

Thibaut. Gotovo ni vedela, za katerim grmom zajec tičí.

Sylvain. Pustite me, da grem na delo in ne tirajte me do obupa!

Thibaut (ponosno.) He? Kakó?

Sylvain. Res je sramotno! Kjer se kaj slabega zgodi, tam mora biti Roza. Sedaj mislite, da je ona izgnance izdala — v tem trenutku to mislite! O, to je res surovo! Glejte, če bi bili res ujeti, tudi ona bi ne mogla uteči!

Thibaut. Friquet?

Sylvain. Ona jim je vodnik.

Thibaut. Ona? To praviš ti. (Záse, zmagoslavno.) Sedaj se mi jasni: sestanek ponôči — podčastnikov odhod — to nekaj pomeni! (Glasno.) In ti si slep? Ti jo pričakuješ, da se ž njo poročiš? He, he, he, ali bo res?

Sylvain. Kaj naj spet to pomeni?

Thibaut. Čakaj, ti moraš videti in slišati.

Sylvain. Ah, pustite me v miru!

Thibaut. Potrpi nekoliko, saj je v kleti.

Sylvain. Kdo pa?

Thibaut. Dragonec. Od zjutraj že pije.

Sylvain. To me nič ne briga. (Vrne se k delu.)

Thibaut (vpije v klet.) He, čujte!

Belamy (v kleti.) Na vaše zdravje!

Thibaut. Hvala. (Bolj tiho.) Moje vino mu izvrstno ugaja. (Glasno.) Kaj ne da, ona jih vodi?

Belamy. Česa želite?

Thibaut (Sylvainu.) Tu ostani, da bodeš slišal.
(Sylvain mu pokaže hrbet in nosi oves v skeden.)

Četrty prizor.

Belamy. Prejšnja.

(Belamy pride iz kleti. V jedni roki ima steklenico, v drugi čašo. Sylvain opravlja na desni svoje delo.)

Št. 13. Napitnica.

Belamy.

Ko mrak noči odpluje,
Vince pij, kdor pamet imá.
Modre ni glavé,
Kdor bi smeje
Čul glase té:
Bog, ki nas osrečuje
In bolest podí od srcá,
V tej posodi tesni kraljuje.
Tik in tok, glu, glu, glu, glu,
Le pijte, pijte, pijte brez mirú,
Tik in tok, le spet nalij,
Hej, vince zlato, žij!
Blestí se vse po sveti
Kot solnčni rdeči soj,

Kaj hočeš več imeti,
 Le piti se ne boj.
 Tik in tok, glu, glu, glu, glu,
 Le pijte, pijte, pijte brez mirú,
 Tik in tok, le spet nalij,
 Hej, vince zlato, žij!

Če trezna ti je glava,
 Kaj, človeče, delalo boš?
 Modre ni glavé,
 Kdor bi smejé
 Čul glase té:
 V vinu moč dobí se prava,
 Z vincem okrepčuje se mož,
 V njem junaštva skrita je slava.
 Tik in tok, glu, glu, glu, glu,
 Le pijte, pijte, pijte brez mirú,
 Tik in tok, le spet nalij,
 Hej, vince zlato, žij!
 Če bol srcé razjeda,
 Kje li pomoč dobiš?
 Ne hasne nič vsa veda,
 Žál z vinom zamoriš!
 Tik in tok, glu, glu, glu, glu,
 Le pijte, pijte, pijte brez mirú,
 Tik in tok, le spet nalij —
 Hej, vince zlato, žij!

Thibaut (vzeme prazno steklenico.) Izvrstno! To mi ugaja!
 Take značaje ljubim, ki so z vsem zadovoljni, vedno veseli
 in dobrovoljni!

Belamy (nekoliko vinjen.) Zakaj bi pa bil melanholičen? Posebno danes, ko me imenujejo častnikom.

Thibaut. Vas? Saj ni mogoče!

Belamy. He? Meni se pa zdí, da je moja zunanost zató ustvarjena, in s svojim razumom in s svojo omiko poročnika deleč presegam.

Thibaut. To je res.

Belamy. Pa to še ni vse. Kralj mi je za moje slavne čine mnogo plačila dolžan.

Thibaut (zlobno, pogleduje *Sylvaina*.) O tem sem ravno hotel govoriti. — Torej so ujeti?

Belamy. Kdo?

Thibaut. I, kdo — beguni!

Belamy. Prrr — zajeti so, od vseh strani z vojaki obdani!

Thibaut. In nekdo vas je zvodil na sled, sicer bi jih še ne dobili.

Belamy. Mislite, da imam tak nos, da bi zvohal divjačino? Bedák!

Thibaut. Pretečeno noč vam jih je nekdo izdal.

Belamy. Dà.

Thibaut. Pri puščavnikovi podrtiji?

Belamy. Pri puščavnikovi podrtiji!

(*Sylvain* osuplo posluša, z delom prestane.)

Thibaut. Med tem, ko ste se dobro zabavali?

Belamy. Z vašo ženo.

Thibaut. Kaj?

Belamy. E, kaj vender govorim! Vaše žene še videl nisem.

Thibaut. Vem, vem. (Záse.) Prav res je neumen. (Glasno.) Vem, z ono malo stvarco!

Belamy. St!

Thibaut. S kozjo pastarico —

Belamy. St!

Thibaut. Roza Friquet!

Sylvain (záse.) Roza?

Thibaut. Ona vam je vse izdala?

Belamy. Kaj vas to briga!

Thibaut. Nič, samó pravim, da je ona —

Belamy. Radovednež!

Thibaut. Ona, kàj ne?

Belamy. Seveda.

Sylvain (plane v vas.) O, izdani!

Belamy (se ozrè.) Kaj pa je to bilo?

Thibaut (se smeje, da komaj govori.) Njen ženin je poslušal — ona se hoče danes omožiti.

Belamy. Kaj pravite!

Thibaut (smejé.) Danes se bode omožila, ha, ha, ha!

Belamy (smejé.) Ha, ha, ha!

Peti prizor.

Dragonec (pridirja brez sape.) **Prejšnja.**

Dragonec. To je poročnikov odgovor. Ukazal mi je, da vam naj rečem, da on ne vé, kaj hočete prav za prav povedati. Zatorej bode sam prijezdil.

Belamy. Dobro, dobro. Poiskati mu moram stanovanje. (*Thibautu.*) Greste z menoj k županu?

Thibaut. Grem, grem. (Stopi k hiši in govori v vežo.) Če bi kdo po meni vprašal, reci, da sem šel z dragoncem.

Georgette (se pokaže na pragu.) Povej vender, Thibaut —
(Zagleda Belamya.) Ah! (Naglo izgine.)

Belamy (záse.) Njegova žena!

Thibaut (ni ničesar zapazil, Belamyu.) Vaš poročnik bode prišel, a sam ne vé, zakaj. Zdí se mi, da ni ravno modre glave. Na ta način vam je seveda bodočnost odprta. (Odide z Belamyem. Belamy nekoliko zaostane.)

Thibaut (za prizoriščem.) Kje ostajate?

Belamy. Précej pridem.

Šesti prizor.

Belamy. Georgette.

Georgette (pride iz hiše, Belamya ne vidi.) Kaj ima Thibaut z vojakom? In kje je nevesta?

Belamy (v ozadji.) St!

Georgette (se vstraši.) On je še tu ostal! Pojdite — če se zvé — moj mož — puščavnik — zvonček — kakó me je grozno strah. Pojdite!

Belamy Vi ukazujete, lepa žena? Grem užaljen in s potrtem srcem.

Georgette (hodi gôri in dôli.) Kar se je včeraj ono zgodilo, stopa mi povsod puščavnik pred oči in v ušesi mi zvení glas njegovega zvončka.

(Belamy pride po prstih za hrbet in jo prime ob pas.)

Georgette (kriči.) Ah! (Brani se.) Izpustite me, sicer bom zakričala! (Belamy jo poljubi. Ona se prestraši in posluša.) Kakó ali ne zvoní?

Belamy. A, on ne misli na to! Saj sem vam dejal, lepa ženka, da je vse sama pravljica. (Zopet jo objame.)

Georgette. Če pa ne zvoni — (Belamy pomaje z ramami in jo zopet poljubi.) Saj res ne zvoni. (Belamy jo zopet poljubi.)

Thibaut (za prizoriščem.) He, gospod!

Georgette (zbeži.) Moj mož! (Ko stopa v hišo.) Čudno, danes pa ni zvonil. (Izgine v hiši.)

Sedmi prizor.

Thibaut. Prejšnji.

Thibaut. Ali se takó za menoj pride?

Belamy. Spomnil sem se neke važne stvari, katere ni bilo več odlašati.

Thibaut (ga prime pod pazduho.) Previhanec ste, gospod, skozi in skozi!

Belamy. Vi, vi!

(Odideta. Roza v poročni obleki se pokaže v ozadji in stopa po hribu nizdolu. Na obrazi se ji kaže sreča in veselje.)

Osmi prizor.

Roza.

Št. 14. Arija.

On ljubi me vroče! Ti sreča mi in up jedini,
Navdaja me slast,
Smehljaje na višini
Nebeška náme zrè veličast!

Kakó mi je? Odkar on ljubi mene,
 Vse kaže se mladó mi in krasnó,
 Nebó, cvetice, livade glej zelene —
 Čaróбно vse ni bilo še takó!
 In tihi koči govor ne bo namenjen moj,
 On poleg mene stal bo, dejal: Govôri, poj!

Pogled me dvigal,
 Ljubàv užigal,
 Sylvain, bo tvoj!

Še nekaj hipov, njega bom imé dobila
 In potlej kot gospá se vedno bom nosila.

In po vási neprestano
 Že čujem stark
 Jaz blebetanje
 In dedcev glupih
 To jezikanje
 In mladičev in deklet

Ščebèt brezmiselni razvnet:

«Če jo zrèm, kakó bi smeh ustávil?

Nog deset iž njenih bi napravil,
 Hitro bi z imetjem nje obavil,
 On res vesel bo ob nevesti tej!

Le glej jo, glej:

Najgršo si ženó izbral,
 Kot da takrát bi v tëmi stal.»

Obrekovanje malo me skrbí,
 Govorite, kar se vam zdí.

Ponosna vedno
 Jaz ljubim vredno
 In reči smem,
 Kar dobro vem:

Dà, jaz sem, ki mi gorečo
 Ljubàv poklanja v srečo,
 Meni se smehljá radósti,
 In danes bom okusila pravo sladkósti!
 Več, kot sem se nadejála,
 Usoda mi je dala.
 Odkar podaril je srcé,
 Ni druge mi željé.
 Živela bom le tebi jaz
 Na večni čas!

Deveti prizor.

Georgette. Prejšnja.

Georgette. Vender si prišla, Roza! Kmalu pride ura, in ti že gotovo komaj čakaš?

Roza. Dà, gospá Thibaut, komaj čakam. Prej bi pa rada še s Sylvainom govorila. Gotovo je že zbeگان, ker me ni toliko časa.

Georgette. To je mogoče. Danes zjutraj je bil v tvojem stanovanji, pa te ni našel. Bog znaj, kaj ljudjé zató govoré. Ko se je zvedela novica, da se danes omožiš, vse se pregovarja in ogovarja, da je groza. Pústi jih, naj govoré. Glej, s hudobnimi jeziki je takó kakor z našim mlinom: dokler je kaj zrnja, klopoče in klepeče, kadar se pa vse zmelje, umolkne in molčí.

Deseti prizor.

Thibaut. Prejšnji.

Thibaut (si veselo roke máne.) Ha, ha, kadar se bo do dobra vedelo, kaj je naredila, kadar bo vas to zvedela. (Ironično Rozi.) Ej, saj si tu, krasotica! Kje je pa venec za táko svečanost?

Roza. Umirite se! Kmalu bode vse v redu. (Gré v Thibautovo hišo.)

Jednajsti prizor.

Thibaut. Georgette.

Thibaut. Têci, ljubica zlata, têci, da ne zamudiš! (Georgetti veselo.) Vedno sem dejal, da je sam zlodej ta ženska.

Georgette. O kom govoriš?

Thibaut. Neznosno žensko bitje, stokrat zlobnejše od svoje kože, ki je takšna, kakor bi vragu z verige ušla. Ali vse pride na dan, vse!

Georgette. Kaj pa?

Thibaut. Vse! Nikar naj ne misli, da se bode nje početje s plaščem krščanske ljubezni zakrilo. Vse nič ne pomaga, četudi dela takó nedolžno lice in četudi že notar čaka.

Georgette. Dà, še potem ji ne bodo dali mirú.

Thibaut. In prav bo takó.

Georgette. To govoré ljudjé, kateri imajo menj razuma, kakor ona.

Thibaut. Vsak takó govori.

Georgette. Zató, ker se maščuje, ako jo kdo razžali, ker ima usta in jezik na pravem mestu. In prav dela. Ko bi imela jaz toliko pameti, kakor je ima ona, tedaj bi ravno takó ravnala. Kdorkoli bi me zaničeval, rekla bi mu, da je bedák. Škoda, da je mnogo takih bedakov in da si tudi ti med njimi.

Thibaut. Takó? Radoveden sem, če boš vedno takó govorila. Belamy pravi, da ne bodo beguni ušli, in jaz se bojim, da so že ujeti. On postane potem častnik, kakoršen je njegov poročnik — in potlej jo bodeš tudi zagovarjala — kaj?

Georgette. Ne govôri takó, ne mlati prazne slame!

Thibaut. Dobro, dobro!

Dvanajsti prizor.

Prejšnja. *Roza* (pride iz Thibautove hiše.) **Kmetje in kmetice** (v prazničnih oblekah, nosijo cvetične šopke.) **Godci.** (Pozneje) **Sylvain.**

Št. 15. Zbor in emsemble.

Zbor.

Kje lepa je nevesta, kje!
Hej, pojdi z nami, če želiš!
Jaz ménim, da le zanj željé
Ognjene v srci si budiš.

Roza.

Da rádost vas sedaj obhaja,
Pričakovala nisem jaz.

Thibaut (zaničljivo.)

Saj vseh deklet si ti najslaja
In tvoj najlepši je obraz.

Georgette in žene.

Za hip, ki zveže srečni par,
Oblekla sem najlepše krilo.

Thibaut in možje.

Že pričakuje te notar,
Da pismo se bo naredilo.

Zbor.

Vsakdó zares se veseli
In pôje, uka in kričí.
Ej, kakó lep je dan,
Bolj še par je krasán.

Thibaut.

Počakajte! Pri nas navada
Prelepa že od nekdej vlada :
K poroki je potreba dveh!

Georgette in zbor.

Kje je Sylvain v trenutkih teh,
Kje je Sylvain?

Georgette (pogleda v ozadje.)

Tam že gré.

Thibaut.

Torej gré?

Zbor.

Častita moje ti srcé.

Thibaut (opazuje Sylvaina.)

Kakó mu je obraz temán!

Zbor.

To prav ni za denašnji dan.

Roza (nemirna, gré proti Sylvainu.)

Sylvain, Sylvain, kaj godí se s teboj?
Mordà zadela te je žal nemila?
Kàj nisem ti več, kar sem nedavno bila?
O, dej, o, dej!

(Sylvain jo pahne od sebe.)

Moj Bog, kaj storil si z menoj!

Zbor.

Sylvain, govôri zdaj!

Sylvain.

Če toča klasje žitno strè,
In nad živino zlò dospè,
Ter dom podrè ti moč ognjena,
Potlej pa vprašaj: kdo je kriv?
To delo vrag je storil živ —
Vrag? Roza zlobnega imena!
A čuj! Storila je še več;
Denar jo zmotil je zvenèč,

Da kriva je nesreče klete:
Kot Judež Bogá tudi ona to noč
Zagnala v vojaško je moč
Možá beguna in ženo in dete!

Zbor.

O, delo zlò!

Roza (na pol smeje.)

O, ljubec moj, iz tebe se oglašá srd!

Zbor.

Uničen lepi je načrt.

Thibaut.

Ej, saj znal sem, da ne bode nič.

Roza (se bliža Sylvainu.)

Kaj deš, da jaz sem kriva! Bog sam glas moj čuje:
Če jaz sem kriva, Njega moč me naj kaznuje!

Sylvain (jo pahne od sebe.)

Stran! Kaj dotikaš se roké?

Roza.

Sylvain, ti misliš res?

Sylvain.

Od mene stran!

Roza.

Iz tebe se oglašá srd.

Thibaut.

Četudi čina ne prizná.
Na lici zlobnost ji igra.

Roza.

O, kakó si me užalil!
Kdo li čuti z menoj neizrečno gorjé?
Naj bi srd se božji razpalil,
Če gojila zlobne sem željé!
In v nedolžnem srci čuti jezni
Naj raztrgajo vezí ljubezni.
Ah, zamé
Ta svet je zdaj zamrl!

Georgette.

Revica si, Roza. Čutim s tabo jaz gorjé,
Vem, da v srci tvojem zlobne bilo ni željé.
Rečem, da begunom za denar
Izdajalka nisi ti nikdár,
Le hudobnik jim je pot zaprl.

Sylvain.

Ha, da jaz sem te užalil,
Ki sirote v strašno si zvodila gorjé?
Naj bi srd se božji razpalil
In hudobne kaznil ti željé!
Ah, v potrtem srci čuti jezni
Naj pretrgajo vezí ljubezni.
Ah, zamé
Ta svet je zdaj zamrl!

Thibaut in *zbor*.

O, izdajstvo je strašno! Za njega vem gorjé.
Sodnik na nebu tvoje vidi vse željé.
Rečem, da begune za denar
Pogubila ti si za vsekdár.
Vsak te z jezo bode zrl.

Zbor (zasmehuje *Sylvaina*.)

Moj ljubi *Sylvain*, ej, zares
Nevesto si najlepšo zbral,
Kot angeljček je iz nebes —
Zdaj ji rokó boš dal.

Sylvain (obupno.)

In tam ubožcem pretí že smrt —
Ves zbehan sem in ves potrt!

Vsi (smehoma.)

Le vzêmi jo!

(Odidejo na razne strani.)

Thibaut (*Sylvainu* v uhó.)

Le vzêmi jo!

(Odhití v ozadje.)

Trinajsti prizor.

Roza. Sylvain. Georgette (gré zadnja, postojí na hišnem pragu in ogleduje *Rožo*. — Nekoliko časa mir. — *Roza* stoji nepremično na svojem prostoru. Sredi odra stoji *Sylvain*, zatopljen v svojo bol. Hipoma se ozrè na *Rožo*, skoči do palice, katero je pri nastopu s seboj prinesel in jo pograbi.)

Georgette (zavpije in plane proti *Sylvainu*.) Ah!

(Roza mirno pričakuje udarca, kateri ji pretí. Roko, katero je Sylvain zavzdignil, polagoma spustí, palico vrže od sebe, otere solzo, začnè ihteti in zakrije obraz v dlan.)

Georgette (mehko.) Vidiš, Sylvain, saj ni mogoče, da bi ona storila, česar si jo obdolžil. Vsi smo nepravični v sodbi. Tudi jaz sem bila v početku. Če pa pomislim, kakó je bila danes zjutraj vesela, ker je tvoja nevesta, potem sem preverjena, da je nedolžna. (Odmor.) Saj jo poznaš, kakó je ponosna. Veš, da se ne zagovarja, ako jo kdo po krivem obsodi. Naj sama govori — povedala ti bode resnico, in tebi se umiri srce.

(*Georgette* se obrne k *Rozi*, kakor bi hotela reči, da naj govori. Po kratkem presledku vzame *Roza* iz nedrij list popirja in ga dá *Georgetti*. *Georgette* hoče brati, *Roza* se odpravi na odhod, z las odvijje poročni venec in ga položi k *Sylvainovim* nogam.)

Georgette (bere s popirja.) Štiri ura zjutraj — savojska meja — rešeni!

Sylvain. Kaj pravite? Rešeni?

Štirinajsti prizor.

Belamy (pridreví z nekaterimi dragonci.) Prejšnji.

Belamy (*Rozi*.) Stoj, golobičica!

Sylvain (prebere list.) Rešeni! Ona jih je rešila, in jaz sem jo obdolžil!

Belamy (besno dragoncem.) Kaj, ujeti jih niste mogli? Kaj, za potok sem vas postavil, in vi niste tam ostali, kaj? (Pokaže *Sylvaina*.) Tega lopova mi zvežite!

Roza (objame *Sylvaina*.) *Sylvain*!

Belamy. On je vsega kriv!

Roza. Zvezati ga hočete? Kaj se bo ž njim zgodilo?

Belamy. Ustreljen bo. Žal mi je sicer, pa ne morem pomagati. Ti si mi vzela poročniško čast, jaz ti vzamem možá!

Roza (žalostno.) Sylvain, izgubljen si, izgubljen!

Belamy (dragoncem.) Odpeljite ga!

Roza (jokaje.) Le trenutek še, le trenutek! (Belamyu.)
Usmilite se ga, gospod!

Belamy. Ne!

Roza. Pustite mu življenje!

Belamy. Ne!

Roza. Na kolenih vas prosim. (Pade na kolena.)

Belamy. Ne in ne!

Roza (vstane.) Torej nečete uslišati moje prošnje?

Belamy. Rekel sem!

Roza. Pa bodi! Toda takó vam rečem, da bodo tudi vas ustrelili.

Belamy. Kaj govoriš?

Roza. Ali mislite, da mi je to nemogoče storiti? (Georgetti in Sylvainu.) O, umirita se — pojdita! (Belamyu.) Kdo pa je bil tisti, ki je včeraj v vási plesal in popival, mesto da bi šel k Jami svetega Gracijana, kakor mu je bilo ukazano? In kdo ni gorovja preiskal? Kdo je tam pri oni razvalini tratil čas s poljubi in vzdihí?

Georgette (tiho Belamyu.) Moj Bog, vse bo povedala!

Roza. Kdo je izpustil ljudi, ki so mu skoraj v roki bili? Vse to je storil dragonec, katerega prav dobro poznam in kateri bode v prihodnje gotovo bolj pazen pri izvrševanju svojih poslov. O, ne boste me takó naglo ugnali, ne! Ako mi kralj vzame ljubčka, jaz mu vzamem dragonca. Torej kakó bo, strogi gospod?

Belamy. Vrag te vzemi, lisica prekanjena!

Petnajsti prizor.

Thibaut. (Pozneje) dragonci. Kmetje. Kmetice. Poročnik
(zaprašen in upehan.) Prejšnji.

Št. 16. Finale.

Thibaut. Vaš gospod poročnik prihaja.

Roza (ponosno Belamyu.) Sedaj bodeva govorila!

Belamy. Ali misliš, da se bojim?

Georgette (Belamyu.) Ako kaj govorite, pogubite mene!

Roza (Belamyu.) Ako kaj govorite, vse povem.

Belamy. Počakajmo!

Georgette (zakriči.) Ah!

Thibaut (skoči k nji.) Kaj ti je? Ali si bolna?

Georgette (tiho Belamyu.) Usmilite se! (Pade v Thibautovo naročje.)

Thibaut (Belamyu.) Kaj to pomeni?

Belamy. Vrag znaj! (Záse.) Zlodej vender, kakó se bom iz te zadrege izkopal? In kaj poreče moj poročnik? A kaj, zgôdi se kakorkoli! (Poročniku, ki pride brez sape in ves poten, spremljan od vaščanov.) Gospod poročnik!

Georgette (ki se je že zavedla, pade zopet Thibautu v roke.) Ah!

Roza (odločno poročniku.) Gospod poročnik!

Belamy (takisto.) Gospod poročnik!

Georgette (kakor prej.) Ah!

Belamy. Gospod poročnik, ponižno javim, da se ni nič posebnega pripetilo.

Sylvain (veselo.) Roza!

Belamy (poročniku.) Imam čast, da vam predstavljam mlada zaročenca.

Thibaut. Ali je zató semkaj pridirjal? (Georgetti.) Kakó, da si že dobra? (Belamyu.) Kakó, da je vedno v vaš govor segala?

Belamy. Mirrr!

Thibaut. Jaz hočem vedeti!

Belamy. Mirrr!

Thibaut. Vse se mi takó zdí —

Belamy. Mirrr — sicer vas vojaki ustrelé! Ne verjamem, da bi za vas kdo milosti prosil.

Zbor.

Glas jasni, zvonki tvoj
 Hití v sercé,
 Budí željé!
 Glas jasni zvonki tvoj
 V ljubezni kliče me in v boj.
 Ko v boji glas tvoj zazvení,
 Krik, jok in stok se izgubí.
 Glas jasni, zvonki tvoj
 V ljúbav kliče me in v boj!

(Konec.)

